

ZAKON

O FISKALNIM KASAMA

(Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 69 od 6. avgusta 2007, 1/11)

I - OSNOVNE ODREDBE Predmet uređivanja

Član 1.

(1) Ovim zakonom uređuje se obaveza registrovanja prometa preko fiskalne kase, karakteristike fiskalne kase, karakteristike terminala, karakteristike softverske aplikacije, fiskalni dokumenti, stavljanje u promet fiskalnog sistema, fiskalizacija fiskalne kase, evidentiranje, storniranje i reklamiranje prometa, servisiranje fiskalnog sistema, kontrola fiskalnog proizvoda, kontrola registrovanja prometa preko fiskalne kase i kontrola ovlašćenog servisa, ovlašćenja za donošenje podzakonskih akata, kaznene odredbe i vršenje nadzora nad sprovođenjem ovog zakona.

(2) Pod fiskalnim proizvodima u smislu ovog zakona podrazumijevaju se posebni proizvodi za evidentiranje prometa robe i usluga.

Skraćenice

Član 2.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu skraćeni su na sljedeći način:

- a) "PU" predstavlja skraćenicu za Poresku upravu Republike Srpske,
- b) "IBFK" predstavlja skraćenicu za identifikacioni broj fiskalne kase,
- v) "IBFM" predstavlja skraćenicu za identifikacioni broj fiskalnog modula,
- g) "PDV" predstavlja skraćenicu za porez na dodatu vrijednost,
- d) "IBO" predstavlja skraćenicu za jedinstven identifikacioni broj obveznika ovog zakona, koji predstavlja JIB - jedinstveni identifikacioni broj obveznika dodijeljen od strane Poreske uprave Republike Srpske.

Definicije

Član 3.

(1) Izrazi korišćeni za opisivanje postupka evidentiranja prometa robe i usluga, upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) "Artikli" su roba i usluge,
- b) "Baza artikala" sadrži jednoznačno i nedvosmisleno identifikovan naziv artikla, naziv jedinice mjere, cijenu jedinice mjere i oznaku propisane poreske stope,
- v) "Klijent" je lice koje kupuje robu, odnosno koristi uslugu,
- g) "Kasir" je lice koje registruje promet artikala na osnovu ovog zakona,
- d) "Evidentirani promet" predstavlja podatke o vrijednosti prodane robe, odnosno izvršene usluge,
- đ) "Stornirani evidentirani promet" predstavlja podatke o vrijednosti stornirane prodane robe, odnosno stornirane izvršene usluge,
- e) "Ostvareni evidentirani promet" predstavlja razliku evidentiranog i storniranog evidentiranog prometa,
- ž) "Ostvareni evidentirani porez" predstavlja porez izračunat na osnovu ostvarenog evidentiranog prometa,
- z) "Reklamirani promet" predstavlja podatke o vrijednosti vraćene robe, odnosno reklamirane usluge,
- i) "Stornirani reklamirani promet" predstavlja podatke o vrijednosti stornirane vraćene robe, odnosno stornirane reklamirane usluge,
- j) "Ostvareni reklamirani promet" predstavlja razliku reklamiranog i storniranog reklamiranog prometa,
- k) "Ostvareni reklamirani porez" predstavlja porez izračunat na osnovu ostvarenog reklamiranog prometa,
- l) "Ostvareni promet" predstavlja razliku ostvarenog evidentiranog prometa i ostvarenog reklamiranog prometa,
- lj) "Registrovanje prometa" predstavlja sve tri operacije: evidentiranja, storniranja i reklamiranja prometa, koje se izvršavaju pomoću fiskalne kase,
- m) "Specifikacija poreskih stopa" predstavlja vezu oznaka poreskih stopa sa vrijednostima poreskih stopa u procentima,
- n) "Gotovina u kasi" predstavlja razliku zbira gotovine koju su uplatili klijenti i gotovine koju je u kasu unio kasir, i zbira gotovine vraćene klijentima i gotovine koju je iz kase iznio kasir.

(2) Izrazi korišćeni za opisivanje uređaja za evidentiranje prometa robe i usluga, upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) "Fiskalni proizvodi" su posebni proizvodi definisani ovim zakonom u koje spadaju fiskalna kasa, terminal i

softverska aplikacija,

b) "Fiskalni sistem" predstavlja kombinaciju fiskalnih proizvoda definisanu ovim zakonom,

v) "Fiskalna kasa" je uređaj koji omogućava registrovanje prometa artikala unijetih u njenu bazu artikala, praćenje od klijenta registrovanja prometa artikala pomoću displeja i odštampanog isječka papirne trake uz istovremeno štampanje na kontrolnoj papirnoj traci, dnevno registrovanje ostvarenog evidentiranog prometa i ostvarenog reklamiranog prometa u fiskalnoj memoriji, očitavanje podataka iz fiskalne memorije na terminalu, formiranje i štampanje fiskalnih i nefiskalnih dokumenata,

g) "Terminal" je uređaj za daljinsko očitavanje podataka iz fiskalne kase koji obezbjeđuje žičnu dvosmjernu komunikaciju sa fiskalnom kasom i bežičnu dvosmjernu komunikaciju sa serverom PU, čime omogućava zadavanje komandi od servera PU, očitavanje podataka iz fiskalne kase i prenos tih podataka do servera PU,

d) "Softverska aplikacija" izvršava se na nadređenom računaru i omogućava dvosmjernu komunikaciju nadređenog računara sa fiskalnom kasom preko porta fiskalne kase i naročito zadavanje komandi fiskalnoj kasi od nadređenog računara,

đ) "Fiskalni dokumenti" su posebni dokumenti definisani ovim zakonom koje štampa fiskalna kasa, i to: fiskalni račun, reklamirani račun, presjek stanja, dnevni izvještaj i periodični izvještaj,

e) "Nefiskalni dokumenti" su svi dokumenti koje štampa fiskalna kasa tako da budu različiti od fiskalnih dokumenata na očigledan način,

ž) "Fiskalni logo" predstavlja grafički simbol koji se štampa na kraju svakog fiskalnog dokumenta, pri čemu su horizontalna i vertikalna dimenzija fiskalnog loga jednake i moraju biti u granicama od 5 mm x 5 mm do 7 mm x 7 mm,

z) "Fiskalni modul" sadrži posebno ugrađenu fiskalnu memoriju,

i) "Fiskalizacija" je postupak stavljanja fiskalne kase u funkciju registrovanja prometa saglasno ovom zakonu,

j) "Vremenske odrednice" su: dan, mjesec, godina, čas i minut,

k) "Zabranjeni period" definiše se od momenta formiranja prvog fiskalnog računa ili prvog reklamiranog računa nakon formiranja posljednjeg dnevnog izvještaja do momenta formiranja prvog narednog dnevnog izvještaja,

l) "Dozvoljeni period" definiše se od momenta formiranja posljednjeg dnevnog izvještaja do momenta formiranja prvog narednog fiskalnog računa ili prvog narednog reklamiranog računa,

(3) Izrazi korišćeni za opisivanje uvođenja sistema za evidentiranje prometa robe i usluga, upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) "Obveznik" je svako lice koje je obavezno da registruje promet pomoću fiskalne kase, prenosi podatke do servera PU pomoću terminala i zadaje komande fiskalnoj kasi pomoću softverske aplikacije u slučajevima definisanim ovim zakonom,

b) "Prodajno mjesto" je mjesto na kome obveznik vrši promet robe, odnosno pružanje usluga,

v) "Proizvođač" je lice koje proizvodi ili uvozi fiskalne sisteme u Republiku Srpsku,

g) "Registrovani proizvođač" je proizvođač koga je registrovao ministar trgovine i turizma (u daljem tekstu: ministar),

d) "Ovlašćeni proizvođač" je registrovani proizvođač sa odobrenjem ministra za određeni tip fiskalnog sistema,

đ) "Ovlašćeni distributer" je lice koje je ovlašćeni proizvođač ovlastio za zaključivanje ugovora sa obveznikom o kupovini fiskalnih proizvoda, kao i preduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom,

e) "Servisiranje" obuhvata popravku neispravnosti i tehnički pregled,

ž) "Ovlašćeni servis" je lice koje je ovlašćeni proizvođač ovlastio za zaključivanje ugovora sa obveznikom o servisiranju fiskalnih proizvoda i pružanju tehničke podrške obvezniku za korišćenje fiskalnih proizvoda, kao i preduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom,

z) "Ovlašćeni serviser" je lice koje je ovlašćeni proizvođač ili ovlašćeni servis ovlastio za servisiranje fiskalnih proizvoda i pružanje tehničke podrške obvezniku za korišćenje fiskalnih proizvoda, kao i preduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom,

i) "Ovlašćeno lice PU" je inspektor PU kome je PU dala posebno ovlašćenje za kontrolu i preduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom,

j) "Ovlašćeno lice tržišne inspekcije" je tržišni inspektor kome je Republička uprava za inspekcijske poslove dala posebno ovlašćenje za kontrolu i preduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom.

Komisija

Član 4.

(1) Za utvrđivanje ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja iz člana 31. ovog zakona i pripremu prijedloga za izdavanje i ukidanje odobrenja proizvođaču, Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) imenuje Komisiju.

(2) Osim nadležnosti iz stava 1. ovog člana, Komisija može razmatrati i predlagati rješenja o pitanjima koja su bitna za proces fiskalizacije.

(3) Komisiju iz stava 1. ovog člana čine:

a) tri predstavnika Ministarstva finansija Republike Srpske,

b) tri predstavnika Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo),

v) tri predstavnika Poreske uprave.

(4) Stručne, tehničke i druge poslove za potrebe Komisije sprovode Ministarstvo finansija i Ministarstvo trgovine i turizma.

(5) Komisija u svom radu može angažovati i druga lica zaposlena u ministarstvima i drugim organima, u zavisnosti od pitanja koja razmatra Komisija i za čije razmatranje i rješavanje je potrebno stručno znanje i radno iskustvo lica koje nije član Komisije.

Obaveza registrovanja prometa preko fiskalne kase

Član 5.

(1) Lice koje je upisano u odgovarajući registar za promet robe, odnosno za pružanje usluga, dužno je da registruje svaki pojedinačni promet robe i usluga preko fiskalne kase i prenos podataka preko terminala do servera PU, a u slučaju da koristi nadređeni računar, zadavanje komandi fiskalnoj kasi je dužno da vrši pomoću softverske aplikacije.

(2) Obaveza iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na:

- a) samostalnog poljoprivrednog proizvođača, u slučaju prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda na pijačnim tezgama i porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu,
- b) vlasnika samostalne zanatske radnje, u slučaju prodaje sopstvenih proizvoda umjetničkog i starog zanatstva i domaće radinosti na pijačnim tezgama n sličnim objektima,
- v) bankarsko pravno lice, u slučaju da obavlja finansijske transakcije preko bankarskih računa,
- g) energetska, komunalna, telekomunikaciona i druga javna preduzeća koja naknadu za prodatu robu, odnosno pružene usluge naplaćuju ispostavljanjem računa o obračunu potrošnje preko mjernih instrumenata (električna energija, gas, grijanje, voda, telefon i dr.),
- d) poštanske aktivnosti i prevoz i isporuku poštanskih pošiljki,
- đ) advokatske djelatnosti,
- e) obavezno socijalno osiguranje,
- ž) djelatnost vjerskih organizacija,
- z) umjetničko i književno stvaralaštvo i scensku umjetnost,
- i) rad umjetničkih ustanova,
- j) djelatnost biblioteka,
- k) djelatnost arhiva,
- l) djelatnost muzeja,
- lj) prodaju preko automata,
- m) uličnu prodaju sladoleda, lozova, kokica, knjiga i štampe (kolporter);
- n) djelatnost čistača cipela, nosača i lica za parkiranje automobila; i
- nj) djelatnosti obrazovanja (predškolsko, osnovno, srednje i visoko) i naučnoistraživačkog rada.

(3) Lice na koje se ne odnosi obaveza u smislu stava 2. ovog člana, a istovremeno obavlja i djelatnosti koje nisu izuzete, odnosno oslobođene od obaveze registrovanja prometa preko fiskalne kase i prenosa podataka preko terminala do servera PU u smislu stava 1. ovog člana, dužno je da svaki pojedinačni promet prilikom obavljanja tih djelatnosti registruje preko fiskalne kase, kao i da prenosi podatke preko terminala do servera PU.

Fiskalni sistem

Član 6.

Fiskalni sistem sastoji se od:

- a) fiskalne registar kase i terminala, ili
- b) fiskalnog štampača, terminala i softverske aplikacije, ili
- v) fiskalne registar kase - štampača, terminala i softverske aplikacije.

II - KARAKTERISTIKE FISKALNE KASE **Vrste fiskalnih kasa**

Član 7.

Fiskalna kasa može biti realizovana kao:

- a) fiskalna registar kasa koja prima komande od kasira preko tastature fiskalne registar kase,
- b) fiskalni štampač koji prima komande od nadređenog računara preko porta fiskalnog štampača ili
- v) fiskalna registar kasa - štampač koja prima komande od kasira preko tastature fiskalne registar kase - štampača i od nadređenog računara preko porta fiskalne registar kase - štampača.

Vrste plombi fiskalne kase

Član 8.

Fiskalna kasa posjeduje sljedeće plombe:

- a) servisnu plombu koja sprečava otvaranje kućišta fiskalne kase i pristup unutrašnjosti fiskalne kase, osim dijela kućišta u koji se smještaju papirne trake,
- b) programsku plombu koja sprečava izmjenu ili brisanje sadržaja programske memorije i
- v) fiskalnu plombu koja sprečava razdvajanje fiskalnog modula od matične ploče fiskalne kase.

Vrste servisiranja fiskalne kase

Član 9.

Vrste servisiranja fiskalne kase su:

- a) neosnovano zahtijevano servisiranje,
- b) tehnički pregled,
- v) popravka neispravnosti bez skidanja programske i fiskalne plombe,
- g) popravka neispravnosti sa skidanjem programske plombe,
- d) popravka neispravnosti sa skidanjem fiskalne plombe,
- đ) popravka neispravnosti sa skidanjem i programske i fiskalne plombe,
- e) izmjena sadržaja programske memorije,
- ž) zamjena fiskalnog modula i
- z) izmjena sadržaja programske memorije i zamjena fiskalnog modula.

Vrste reseta fiskalne kase

Član 10.

Vrste reseta fiskalne kase su:

- a) brisanje cjelokupnog sadržaja operativne memorije,
- b) brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu u operativnoj memoriji,
- v) brisanje baze artikala u operativnoj memoriji i
- g) deblokada softvera bez brisanja cjelokupnog sadržaja operativne memorije, podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu, i baze artikala u operativnoj memoriji.

Oznake poreskih stopa

Član 11.

- (1) Oznake važećih poreskih stopa u fiskalnoj kasi su: "A", "E", "J" i "K".
- (2) Obveznici ovog zakona koji nisu upisani u registar obveznika PDV dodjeljuju oznaku poreske stope "A" svim artiklima.
- (3) Obveznici zakona koji su upisani u registar obveznika PDV dodjeljuju oznaku poreske stope:
  - a) "E" artiklima na čiji promet se plaća PDV po opštoj stopi propisanoj zakonom kojim se uređuje PDV,
  - b) "J" artiklima na čiji promet se plaća PDV po posebnoj stopi propisanoj zakonom kojim se uređuje GTDV,
  - v) "K" artiklima koji su oslobođeni PDV.

Oznake sredstava plaćanja

Član 12.

Oznake sredstava plaćanja u fiskalnoj kasi su:

- a) "gotovina", ako se plaća gotovim novcem, novčanim bonovima, novčanim poklon čestitkama, internim karticama i sličnim instrumentima plaćanja,
- b) "ček", ako se plaća čekom,
- v) "kartica", ako se plaća platnom karticom i
- g) "virman", ako se plaća opštim nalogom za prenos (virmanom).

IBFK i IBFM

Član 13.

- (1) Prva dva znaka IBFK služe za identifikaciju ovlaštenog proizvođača i tipa fiskalne kase, dok narednih pet cifara služe za identifikaciju konkretne fiskalne kase.
- (2) Prva dva znaka i prvih pet cifara IBFK i IBFM su identični.
- (3) Posljednja cifra IBFK uvijek je nula.
- (4) Posljednja cifra IBFM može biti bilo koja cifra od 0 do 9.
- (5) Posljednja cifra IBFM prvog fiskalnog modula u fiskalnoj kasi sa odgovarajućim IBFK uvijek je 0.
- (6) Posljednja cifra IBFM svakog narednog fiskalnog modula u fiskalnoj kasi sa odgovarajućim IBFK uvećava se

za 1 u odnosu na IBFM prethodnog fiskalnog modula, sve dok ne dostigne maksimalnu dozvoljenu cifru iz stava 4. ovog člana.

(7) U slučaju iz stava 6. ovog člana, fiskalna kasa sa postojećim IBFK ne može se više koristiti po popunjavanju fiskalnog modula sa IBFM čija je posljednja cifra jednaka maksimalno dozvoljenoj cifri iz stava 4. ovog člana.

Tehničke i funkcionalne karakteristike fiskalne kase

Član 14.

(1) Karakteristika evidentiranja prometa fiskalne kase mora da:

a) omogući prijem komandi od kasira preko tastature fiskalne kase, u slučaju fiskalne registar kase i fiskalne registar kase - štampača,

b) omogući prijem komandi od nadređenog računara preko porta fiskalne kase, u slučaju fiskalnog štampača i fiskalne registar kase - štampača,

v) obezbijedi klijentu vizuelno praćenje evidentiranja prometa, storniranja evidentiranog prometa, reklamiranja prometa i storniranja reklamiranog prometa na displeju za klijenta,

g) obezbijedi kasiru vizuelno praćenje evidentiranja prometa, storniranja evidentiranog prometa, reklamiranja prometa i storniranja reklamiranog prometa na displeju za kasira, u slučaju fiskalne registar kase,

d) obezbijedi evidentiranje prometa, storniranje evidentiranog prometa, reklamiranje prometa i storniranje reklamiranog prometa u konvertibilnim markama zaokruživanjem na drugu decimalu,

đ) obezbijedi smještanje podataka o svakom pojedinačnom ostvarenom evidentiranom prometu i svakom pojedinačnom ostvarenom reklamiranom prometu u operativnu memoriju,

e) omogući grupisanje, sumiranje i iskazivanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu po poreskim stopama i

ž) obezbijedi automatsko formatiranje i prebacivanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu po poreskim stopama iz operativne memorije u fiskalnu memoriju prilikom formiranja dnevnog izvještaja, a zatim automatsko brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu po poreskim stopama u operativnoj memoriji u dozvoljenom periodu.

(2) Karakteristika bezbjednosti fiskalne kase mora da:

a) omogući pristup dijelu kućišta radi zamjene papirnih traka bez skidanja servisne plombe,

b) onemogući pristup unutrašnjosti fiskalne kase, a naročito programskoj i fiskalnoj plombi, bez skidanja servisne plombe,

v) obezbijedi pomoću programske plombe zaštitu programa za upravljanje fiskalnom kasom, odnosno sadržaja programske memorije, od izmjena i brisanja,

g) obezbijedi čitanje sadržaja programske memorije preko porta fiskalne kase, na osnovu komande primljene preko porta fiskalne kase ili čitanje sadržaja programske memorije u programatoru, nakon fizičkog vađenja programske memorije iz fiskalne kase.

d) obezbijedi zaštitu sadržaja fiskalne memorije od izmjena i brisanja,

đ) onemogući pomoću fiskalne plombe razdvajanje fiskalnog modula od matične ploče fiskalne kase,

e) obezbijedi fizičku vezu fiskalnog modula i kućišta fiskalne kase putem zalivanja smjesom koja se stvrdnjava,

ž) omogući automatsko ili ručno prebacivanje fiskalne kase u režim čitanja fiskalne memorije i

z) omogući čitanje fiskalne memorije na osnovu komandi primljenih preko porta fiskalne kase.

(3) Karakteristika upravljanja fiskalnom memorijom fiskalne kase mora da:

a) obezbijedi smještanje u fiskalnu memoriju 1.800 zapisa iz dnevnih izvještaja koji obuhvataju: podatke o ostvarenom evidentiranom prometu po poreskim stopama između dva uzastopna formiranja dnevnog izvještaja, podatke o ostvarenom reklamiranom prometu po poreskim stopama između dva uzastopna formiranja dnevnog izvještaja, broj posljednjeg fiskalnog računa izdatog prije formiranja dnevnog izvještaja, broj posljednjeg reklamiranog računa izdatog prije formiranja dnevnog izvještaja i vremenske odrednice sačinjavanja dnevnog izvještaja,

b) obezbijedi smještanje u fiskalnu memoriju 80 zapisa o vrsti i vremenskim odrednicama početka i kraja servisiranja,

v) obezbijedi smještanje u fiskalnu memoriju 50 zapisa o vrsti i vremenskim odrednicama reseta,

g) obezbijedi smještanje u fiskalnu memoriju 30 zapisa o specifikaciji i vremenskim odrednicama promjene poreskih stopa,

d) obezbijedi smještanje u fiskalnu memoriju IBFM i IBO,

đ) omogući pamćenje podataka u fiskalnoj memoriji najmanje pet godina, nezavisno od napajanja fiskalne kase i

e) obezbijedi vizuelno i štampano obavještenje o potrebi za zamjenu fiskalnog modula prije svakog formiranja dnevnog izvještaja, u slučaju da je broj preostalih mogućih smještanja dnevnih izvještaja u fiskalnu memoriju manji od 50.

(4) Karakteristika onemogućavanja registrovanja prometa fiskalne kase mora da:

a) onemogući dalje registrovanje prometa pomoću fiskalne kase, nakon što se popuni fiskalna memorija fiskalne kase po bilo kom osnovu,

b) onemogući dalje registrovanje prometa pomoću fiskalne kase, ako je u postupku samotestiranja utvrđeno da je fiskalna memorija neispravna,

v) onemogućiti dalje registrovanje prometa pomoću fiskalne kase, ako je u postupku samotestiranja utvrđeno da je operativna memorija neispravna,

g) onemogućiti dalje registrovanje prometa pomoću fiskalne kase, ako je u postupku samotestiranja utvrđeno da je bar jedan displej neispravan,

d) onemogućiti dalje registrovanje prometa pomoću fiskalne kase, ako je u postupku samotestiranja utvrđeno da je štampač neispravan i

đ) onemogućiti dalje registrovanje prometa pomoću fiskalne kase u odsustvu bilo papirne trake za isječke, bilo kontrolne papirne trake.

(5) Karakteristika štampanja fiskalne kase mora da:

a) obezbijedi da odštampani podaci na kontrolnoj papirnoj traci preporučenoj od ovlaštenog proizvođača budu čitljivi u trajanju od najmanje četiri godine od dana štampanja,

b) obezbijedi štampanje fiskalnih dokumenata na službenom jeziku Republike Srpske,

v) obezbijedi istovremeno štampanje identičnih fiskalnih dokumenata u po jednom primjerku na papirnoj traci za isječke i na kontrolnoj papirnoj traci,

g) obezbijedi štampanje podataka o svakom pojedinačno evidentiranom prometu na isječku fiskalnog računa i na kontrolnoj traci fiskalne kase,

d) obezbijedi štampanje podataka o svakom pojedinačno storniranom evidentiranom prometu na isječku fiskalnog računa i na kontrolnoj traci fiskalne kase,

đ) obezbijedi štampanje podataka o svakom pojedinačno reklamiranom prometu na isječku reklamiranog računa i na kontrolnoj traci fiskalne kase,

e) obezbijedi štampanje podataka o svakom pojedinačno storniranom reklamiranom prometu na isječku reklamiranog računa i na kontrolnoj traci fiskalne kase,

ž) onemogućiti štampanje fiskalnih dokumenata prije fiskalizacije,

z) omogućiti štampanje fiskalnog loga isključivo na fiskalnim dokumentima,

i) onemogućiti štampanje nefiskalnih dokumenata koji sadrže ključne riječi i vrijednosti prometa iz fiskalnih dokumenata,

j) onemogućiti štampanje nefiskalnih dokumenata koji sadrže simbole koji liče na fiskalni logo,

k) obezbijedi štampanje baze artikala fiskalne kase,

l) obezbijedi da se svaka početa, pa prekinuta operacija usljed neispravnosti štampača, poslije popravke štampača nastavi i

lj) obezbijedi da se svaka početa, pa prekinuta operacija usljed prekida napajanja, poslije dovođenja napajanja nastavi.

(6) Karakteristika onemogućavanja brisanja brojača fiskalne kase mora da:

a) onemogućiti brisanje brojača rednog broja fiskalnog računa,

b) onemogućiti brisanje brojača rednog broja reklamiranog računa,

v) onemogućiti brisanje brojača rednog broja dnevnog izvještaja,

g) onemogućiti brisanje brojača rednog broja servisiranja,

d) onemogućiti brisanje brojača rednog broja reseta i

đ) onemogućiti brisanje brojača rednog broja promjene poreskih stopa.

(7) Karakteristika kontrole vremenskih odrednica fiskalne kase mora da:

a) omogućiti očitavanje vremenskih odrednica iz časovnika realnog vremena,

b) u zabranjenom periodu onemogućiti promjenu vremenskih odrednica časovnika realnog vremena,

v) omogućiti kontrolu unesenih vremenskih odrednica, tako da unesene vremenske odrednice ne mogu biti starije od vremenskih odrednica koje su već prethodno smještene u fiskalnu memoriju,

g) u dozvoljenom periodu omogućiti promjenu zimskog u ljetno računanje vremena i obrnuto, bez skidanja plombe i

d) u dozvoljenom periodu omogućiti unošenje u fiskalnu memoriju vremenskih odrednica kraja fiskalizacije.

(8) Karakteristika specifikacije poreskih stopa fiskalne kase mora da:

a) obezbijedi specifikaciju četiri poreske stope označenih slovima "A", "E", "J" i "K" i

b) onemogućiti promjenu specifikacije poreskih stopa u zabranjenom periodu.

(9) Karakteristika upravljanja operativnom memorijom i resetima fiskalne kase mora da:

a) obezbijedi čuvanje sadržaja operativne memorije najmanje 30 dana nezavisno od napajanja fiskalne kase,

b) omogućiti unošenje naziva i adrese prodajnog mjesta u operativnu memoriju,

v) omogućiti smještanje baze artikala u operativnu memoriju,

g) omogućiti unošenje u operativnu memoriju vrijednosti gotovine koju je u kasu unio kasir ("cashin"),

d) omogućiti unošenje u operativnu memoriju vrijednosti gotovine koju je iz kase iznio kasir ("cash-out"),

đ) omogućiti bar jednu vrstu reseta fiskalne kase iz člana 10. ovog zakona,

e) u zabranjenom periodu omogućiti promjenu cijene jedinice mjere u bazi artikala u operativnoj memoriji i onemogućiti promjenu ili brisanje svih ostalih podataka iz baze artikala u operativnoj memoriji, bez skidanja servisne plombe i izvršavanja reseta brisanja baze artikala ili reseta brisanja cjelokupnog sadržaja operativne memorije,

ž) u zabranjenom periodu onemogućiti promjenu ili brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu iz operativne memorije, bez skidanja servisne plombe i izvršavanja odgovarajućeg reseta,

z) onemogućiti izvršavanje reseta brisanja cjelokupnog sadržaja operativne memorije, bez skidanja servisne plombe, ukoliko je taj tip reseta realizovan,

i) onemogućiti izvršavanje reseta brisanja podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu u operativnoj memoriji, bez skidanja servisne plombe, ukoliko je ta vrsta reseta realizovana i

j) omogućiti izvršavanje reseta deblokade softvera, bez skidanja servisne plombe, ukoliko je ta vrsta reseta realizovana.

(10) Fiskalna kasa mora da zadovoljava najstrožije zahtjeve kvaliteta, što je označeno priloženom "CE" oznakom.

Dotatna oprema fiskalne kase

Član 15.

(1) Obveznik može fiskalnu kasu povezati sa dodatnom opremom, kao što je: nadređeni računar, barkod čitač, vaga, dodatni štampač i dr.

(2) Dodatna oprema iz stava 1. ovog člana može se povezivati isključivo preko porta fiskalne kase.

III - KARAKTERISTIKE TERMINALA

Vrste terminala

Član 16.

Terminal može biti realizovan kao:

a) nezavisan uređaj u odnosu na fiskalnu kasu, povezan sa fiskalnom kasom preko spoljašnjeg porta fiskalne kase i odgovarajućeg kabla ili

b) unutrašnji dio fiskalne kase, povezan sa fiskalnom kasom preko unutrašnjeg porta fiskalne kase.

Vrste plombi terminala

Član 17.

Terminal posjeduje sljedeće plombe:

a) servisnu plombu koja sprečava otvaranje kućišta terminala i pristup unutrašnjosti terminala i

b) programsku plombu koja sprečava izmjenu ili brisanje sadržaja programske memorije.

Vrste servisiranja terminala

Član 18.

Vrste servisiranja terminala su:

a) neosnovano zahtijevano servisiranje,

b) tehnički pregled,

v) popravka neispravnosti bez skidanja programske plombe,

g) popravka neispravnosti sa skidanjem programske plombe i

d) izmjena sadržaja programske memorije.

Vrste reseta terminala

Član 19.

Vrste reseta terminala su:

a) brisanje cjelokupnog sadržaja operativne memorije i

b) brisanje posljednje primljene komande u operativnoj memoriji.

Skup komandi za terminal

Član 20.

Minimalni skup komandi koje terminal mora da izvršava čine sljedeće komande:

a) zadavanje vremenske odrednice slanja podataka ka serveru PU,

b) zadavanje perioda i vremena slanja podataka ka serveru PU,

v) zahtjev za slanje datoteke sa svim servisiranjima iz fiskalne memorije,

g) zahtjev za slanje datoteke sa svim resetima iz fiskalne memorije,

d) zahtjev za slanje datoteke sa svim promjenama poreskih stopa iz fiskalne memorije,

đ) zahtjev za slanje datoteke sa svim ostvarenim evidentiranim i reklamiranim prometima iz svih dnevnih izvještaja iz fiskalne memorije,

e) zahtjev za slanje datoteke sa ostvarenim evidentiranim i reklamiranim prometima u zadatom vremenskom periodu iz fiskalne memorije i

ž) zahtjev za slanje datoteke sa ostvarenim evidentiranim i reklamiranim prometima koji još nisu poslani iz fiskalne

memorije.

Tehničke i funkcionalne karakteristike terminala

Član 21.

(1) Terminal mora da:

- a) ima ugrađen prvi port terminala za povezivanje sa fiskalnom kasom,
- b) ima ugrađen drugi port terminala za povezivanje sa dodatnom opremom fiskalne kase,
- v) omogući transparentnu vezu fiskalne kase sa dodatnom opremom fiskalne kase kroz terminal, dok terminal ne komunicira sa fiskalnom kasom,
- g) onemogući vezu fiskalne kase sa dodatnom opremom fiskalne kase kroz terminal, za vrijeme dok terminal komunicira sa fiskalnom kasom,
- d) ima ugrađen konektor za povezivanje spoljašnje antene,
- đ) omogući bar jednu vrstu reseta terminala iz člana 19. ovog zakona,
- e) ima ugrađen časovnik realnog vremena sa baterijskim napajanjem,
- ž) obezbijedi zaštitu pomoću programske plombe programa za upravljanje terminalom, odnosno sadržaja programske memorije, od izmjena i brisanja,
- z) onemogući pristup unutrašnjosti terminala i SIM Card (Subscriber Identitz Module Card) pretplatničkoj identifikacionoj kartici, bez skidanja servisne plombe,
- i) omogući bežičnu komunikaciju sa serverom PU preko GPRS (General Packet Radio Service) mreže mobilne telefonije namijenjene za prenos podataka,
- j) omogući rad u VPN (Virtual Private Network) virtualnoj privatnoj mreži koju obezbjeđuje operater mobilne telefonije,
- k) omogući upotrebu FTP (File Transfer Protocol) protokola za prenos datoteka između terminala i servera PU i
- l) omogući sinhronizaciju časovnika realnog vremena terminala sa časovnikom realnog vremena servera PU pomoću NTP (Network Time Protocol) mrežnog vremenskog protokola, prilikom svakog slanja podataka do servera PU.

(2) Karakteristike terminala iz stava 1. t. a) - g) ovog člana ne moraju biti implementirane u slučaju da terminal predstavlja unutrašnji dio fiskalne kase, povezan sa fiskalnom kasom preko unutrašnjeg porta fiskalne kase.

(3) Karakteristika definisanja prava pristupa terminala mora da:

- a) omogući definisanje korisničkog imena i lozinke za pristup VPN mreži,
- b) omogući definisanje adrese servera PU,
- v) omogući definisanje korisničkog imena i lozinke za pristup serveru PU,
- g) omogući definisanje naziva direktorijuma u serveru PU u koji se smještaju poslani podaci,
- d) omogući definisanje naziva direktorijuma u serveru PU iz koga se čitaju komande i
- đ) omogući promjenu unesenih podataka iz t. a), b), v), g) i d) ovog stava preko porta terminala na osnovu lozinke koja je jedinstvena za taj terminal.

(4) Karakteristika pristupa serveru terminala mora da:

- a) omogući prijem komandi sa servera PU,
- b) omogući automatsko ili ručno aktiviranje očitavanja podataka iz fiskalne memorije fiskalne kase,
- v) omogući očitavanje podataka iz fiskalne memorije fiskalne kase preko porta fiskalne kase, kao što su: IBO, IBFM, vrsta i vremenske odrednice servisiranja, vrsta i vremenska odrednica reseta, specifikacija i vremenska odrednica promjene poreskih stopa, vremenska odrednica formiranja dnevnog izvještaja, vrijednosti ostvarenog evidentiranog prometa po svim poreskim stopama, vrijednosti ostvarenog reklamiranog prometa po svim poreskim stopama, broj posljednjeg fiskalnog računa prije formiranja dnevnog izvještaja, broj posljednjeg reklamiranog računa prije formiranja dnevnog izvještaja, i sl,
- g) aktivira prvu vizuelnu indikaciju u definisanom vremenskom intervalu prije vremenske odrednice slanja zahtijevanih podataka do servera PU,
- d) deaktivira prvu vizuelnu indikaciju i aktivira drugu vizuelnu indikaciju za vrijeme čitanja podataka iz fiskalne memorije,
- đ) deaktivira drugu vizuelnu indikaciju i aktivira treću vizuelnu indikaciju za sve vrijeme dok očitani podaci nisu ispravno preneseni serveru PU,
- e) omogući prenos podataka do servera PU,
- ž) omogući prijem odziva servera PU,
- z) omogući detekciju ispravnosti prenosa podataka na osnovu primljenog odziva servera PU,
- i) omogući ponovni prenos zahtijevanih podataka ka serveru PU u zadato vrijeme, najviše definisan broj puta na dan u definisanim vremenskim intervalima, u slučaju prethodnog neispravnog prenosa podataka do servera PU,
- j) provjerava ispravnost naziva datoteke sa komandama, koji se sastoji od IBFK i oznake datoteke sa komandama,
- k) omogući izvršavanje komandi iz člana 20. ovog zakona pročitanih iz datoteke sa komandama,
- l) formira naziv datoteke sa servisiranjima od IBFK i oznake datoteke sa servisiranjima,
- lj) omogući formiranje datoteke sa servisiranjima od IBO, IBFM, vrste i vremenskih odrednica početka i kraja

svakog servisiranja,

m) formira naziv datoteke sa resetima od IBFK i oznake datoteke sa resetima,

n) omogući formiranje datoteke sa resetima od IBO, IBFM, vrste i vremenskih odrednica reseta,

nj) formira naziv datoteke sa promjenama poreskih stopa od IBFK i oznake datoteke sa promjenama poreskih stopa,

o) omogući formiranje datoteke sa promjenama poreskih stopa od IBO, IBFM, vrijednosti poreskih stopa i vremenskih odrednica promjena poreskih stopa,

p) onemogući brisanje brojača rednog broja datoteke sa ostvarenim evidentiranim i reklamiranim prometima,

r) formira naziv datoteke sa ostvarenim evidentiranim i reklamiranim prometima od IBFK, oznake i rednog broja datoteke sa ostvarenim evidentiranim i reklamiranim prometima i

s) omogući formiranje datoteke sa ostvarenim evidentiranim i reklamiranim prometima od IBO, IBFM, rednog broja dnevnog izvještaja, rednog broja posljednjeg fiskalnog računa obuhvaćenog dnevnim izvještajem, rednog broja posljednjeg reklamiranog računa obuhvaćenog dnevnim izvještajem, vremenskih odrednica formiranja dnevnog izvještaja, vrijednosti ostvarenih evidentiranih prometa i ostvarenih reklamiranih prometa po svim poreskim stopama.

(5) Terminal mora da zadovoljava najstrožije zahtjeve kvaliteta, što je označeno priloženom "CE" oznakom.

Korisničke funkcije terminala

Član 22.

(1) Terminal može da obezbijedi zadavanje korisničkih komandi fiskalnoj kasi, kao što su: promjena cijene jedinice mjere, ažuriranje baze artikala, čitanje baze artikala, očitavanje liste prodatih artikala, očitavanje liste reklamiranih artikala i sl.

(2) Terminal može da obezbijedi izvršavanje i drugih korisničkih funkcija na prodajnom mjestu, koje nisu direktno povezane sa fiskalnom kasom, kao što su: dopuna SIM kartica za mobilne telefone, uplata LOTO kombinacija, emitovanje marketinških poruka na dodatnom displeju, umrežavanje slot mašina, umrežavanje čitača platnih kartica, alarmiranje usljed požara ili neovlašćenog ulaska u prodajni objekat, prenos videa, slike i zvuka sa sigurnosne kamere i mikrofona i sl.

IV - KARAKTERISTIKE SOFTVERSE APLIKACIJE **Vrste softverskih aplikacija**

Član 23.

Softverska aplikacija može biti realizovana kao:

a) nezavisan program ili

b) modul prodaje koji predstavlja dio nekog računovodstveno-knjigovodstvenog programa.

Vrste servisiranja softverske aplikacije

Član 24.

Vrste servisiranja softverske aplikacije su:

a) neosnovano zahtijevano servisiranje,

b) tehnički pregled i

v) reinstalacija softverske aplikacije.

Funkcionalne karakteristike softverske aplikacije

Član 25.

Softverska aplikacija mora biti osposobljena da:

a) obezbijedi kasiru vizuelno praćenje evidentiranja, storniranja i reklamiranja prometa na monitoru nadređenog računara,

b) obezbijedi identičnost, odnosno sinhronizaciju baze artikala u fiskalnoj kasi sa bazom artikala u nadređenom računaru,

v) omogući istovremeno štampanje identičnih fiskalnih dokumenata u po jednom primjerku na papirnoj traci za isječke i na kontrolnoj papirnoj traci fiskalne kase,

g) obezbijedi štampanje svakog pojedinačno evidentiranog prometa na isječku fiskalnog računa i na kontrolnoj traci fiskalne kase,

d) obezbijedi štampanje svakog pojedinačno storniranog evidentiranog prometa na isječku fiskalnog računa i na kontrolnoj traci fiskalne kase,

đ) obezbijedi štampanje svakog pojedinačno reklamiranog prometa na isječku reklamiranog računa i na kontrolnoj traci fiskalne kase,

e) obezbijedi štampanje svakog pojedinačno storniranog reklamiranog prometa na isječku reklamiranog računa i na kontrolnoj traci fiskalne kase,

- ž) onemogućiti štampanje nefiskalnih dokumenata koji sadrže ključne riječi i vrijednosti prometa iz fiskalnih dokumenata na nefiskalnom štampaču, nefiskalizovanoj ili fiskalizovanoj fiskalnoj kasi,
- z) onemogućiti štampanje nefiskalnih dokumenata koji sadrže simbole koji liče na fiskalni logo na nefiskalnom štampaču, nefiskalizovanoj ili fiskalizovanoj fiskalnoj kasi,
  - i) obezbijediti štampanje baze artikala fiskalne kase,
  - j) onemogućiti dalje registrovanje prometa pomoću nadređenog računara u odsustvu bilo papirne trake sa isječcima, bilo kontrolne papirne trake u fiskalnoj kasi i
  - k) onemogućiti dalje registrovanje prometa pomoću nadređenog računara u slučaju neispravnosti fiskalne kase.

V - FISKALNI DOKUMENTI

Fiskalni račun

Član 26.

(1) Fiskalni račun je fiskalni dokument na kome se nalazi odštampan svaki pojedinačno evidentiran promet i svaki pojedinačno storniran evidentiran promet.

(2) Fiskalni račun obavezno sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv obveznika,
  - b) naziv i adresu prodajnog mjesta,
  - v) IBO,
  - g) IBFM,
  - d) naziv fiskalnog dokumenta,
  - đ) listu pojedinačnih evidentiranih prometa, od kojih svaki sadrži: naziv evidentiranog artikla, jedinicu mjere, količinu, cijenu po jedinici mjere, vrijednost pojedinačnog evidentiranog prometa i oznaku poreske stope, ukoliko je uopšte obavljeno evidentiranje prometa,
  - e) listu pojedinačnih storniranih evidentiranih prometa, od kojih svaki sadrži: naziv storniranog evidentiranog artikla, jedinicu mjere, količinu sa negativnim predznakom, cijenu po jedinici mjere, vrijednost pojedinačnog storniranog evidentiranog prometa sa negativnim predznakom i oznaku poreske stope, ukoliko je uopšte evidentiran promet, a zatim storniranje bar jednog dijela evidentiranog prometa,
    - ž) specifikaciju poreskih stopa korišćenih u tački e) ovog člana,
    - z) iznos ostvarenog evidentiranog poreza po poreskim stopama korišćenim u tački e) ovog člana,
    - i) ukupan iznos ostvarenog evidentiranog poreza,
    - j) vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa po poreskim stopama korišćenim u tački e) ovog člana,
    - k) ukupnu vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa,
    - l) ukupan iznos za uplatu od klijenta,
    - l>) listu sredstava plaćanja izabranih od klijenta i uplaćen iznos od klijenta po svakom izabranom sredstvu plaćanja,
    - m) ukupan uplaćen iznos od klijenta, jednak zbiru uplaćenih iznosa po svim sredstvima plaćanja,
    - n) iznos za vraćanje klijentu, jednak razlici ukupno uplaćenog iznosa od klijenta i ukupnog iznosa za uplatu,
    - nj) vremensku odrednicu formiranja fiskalnog računa,
    - o) redni broj fiskalnog računa i
    - p) fiskalni logo.
- (3) Fiskalni račun može biti praćen marketinškom porukom odvojenom pomoću odštampanog separatora.

Reklamirani račun

Član 27.

(1) Reklamirani račun je fiskalni dokument na kome se nalazi odštampan svaki pojedinačno reklamiran promet i svaki pojedinačno storniran reklamiran promet.

(2) Reklamirani račun obavezno sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv obveznika,
- b) naziv i adresu prodajnog mjesta,
- v) IBO,
- g) IBFM,
- d) naziv fiskalnog dokumenta,
- đ) listu pojedinačnih reklamiranih prometa, od kojih svaki sadrži: naziv reklamiranog artikla, jedinicu mjere, količinu, cijenu po jedinici mjere, vrijednost pojedinačnog reklamiranog prometa i oznaku poreske stope, ukoliko je uopšte obavljeno reklamiranje prometa,
- e) listu pojedinačnih storniranih reklamiranih prometa, od kojih svaki sadrži: naziv storniranog reklamiranog artikla, jedinicu mjere, količinu sa negativnim predznakom, cijenu po jedinici mjere, vrijednost pojedinačnog storniranog reklamiranog prometa sa negativnim predznakom i oznaku poreske stope, ukoliko je uopšte obavljeno reklamiranje prometa, a zatim storniranje bar jednog dijela reklamiranog prometa,
  - ž) specifikaciju poreskih stopa korišćenih u tački đ) ovog člana,

- z) iznos ostvarenog reklamiranog poreza po poreskim stopama korišćenim u tački đ) ovog člana,
  - i) ukupan iznos ostvarenog reklamiranog poreza,
  - j) vrijednost ostvarenog reklamiranog prometa po poreskim stopama korišćenim u tački đ) ovog člana,
  - k) ukupnu vrijednost ostvarenog reklamiranog prometa,
  - l) ukupan iznos za isplatu klijentu od kasira,
  - lj) listu sredstava plaćanja koje je izabrao klijent i iznos koji je uplatio klijent po svakom izabranom sredstvu plaćanja,
  - m) ukupan iznos koji je uplatio klijent, jednak zbiru uplaćenih iznosa po svim sredstvima plaćanja,
  - n) iznos za vraćanje klijentu, jednak zbiru ukupno uplaćenog iznosa od klijenta i ukupnog iznosa za isplatu,
  - nj) vremenske odrednice formiranja reklamiranog računa,
  - o) redni broj reklamiranog računa i
  - p) fiskalni logo.
- (3) Reklamirani račun može biti praćen marketinškom porukom odvojenom pomoću odštampanog separatora.

Presjek stanja

Član 28.

(1) Presjek stanja je fiskalni dokument koji se formira i štampa po potrebi, a u kome se sumiraju podaci zabilježeni od trenutka formiranja prethodnog dnevnog izvještaja.

(2) Presjek stanja sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv obveznika,
- b) naziv i adresu prodajnog mjesta,
- v) IBO,
- g) IBFM,
- d) naziv fiskalnog dokumenta,
- đ) ukupan broj servisiranja,
- e) vrstu, broj i vremenske odrednice svih servisiranja u izvještajnom periodu, koji se računa od formiranja posljednjeg dnevnog izvještaja do formiranja presjeka stanja,
- ž) ukupan broj reseta svih tipova,
- z) vrstu, broj i vremenske odrednice svih reseta u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- i) ukupan broj promjena poreskih stopa,
- j) specifikaciju, broj i vremenske odrednice svih promjena poreskih stopa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- k) iznos ostvarenog evidentiranog poreza po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- l) ukupan iznos ostvarenog evidentiranog poreza u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- lj) vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- m) ukupnu vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- n) iznos ostvarenog reklamiranog poreza po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- nj) ukupan iznos ostvarenog reklamiranog poreza u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- o) vrijednost ostvarenog reklamiranog prometa po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- p) ukupnu vrijednost ostvarenog reklamiranog prometa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- r) iznos gotovine u kasi u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- s) vrijednost čekova u kasi u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- t) vrijednost prometa karticama u kasi u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- ć) vrijednost virmana u kasi u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- u) vremensku odrednicu formiranja presjeka stanja, f) redni broj prvog i posljednjeg fiskalnog računa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- h) redni broj prvog i posljednjeg reklamiranog računa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana:
- c) redni broj posljednjeg dnevnog izvještaja,
- č) broj preostalih dnevnih izvještaja do popunjavanja fiskalne memorije i
- dž) fiskalni logo.

Dnevni izvještaj

Član 29.

(1) Dnevni izvještaj je fiskalni dokument koji se formira i štampa na kraju rada, jednom dnevno, a u kome se sumiraju podaci zabilježeni od trenutka formiranja prethodnog dnevnog izvještaja.

(2) Dnevni izvještaj sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv obveznika,

- b) naziv i adresu prodajnog mjesta,
- v) IBO,
- g) IBFM,
- d) naziv fiskalnog dokumenta,
- đ) ukupan broj servisiranja,
- e) vrstu, broj i vremenske odrednice svih servisiranja u izvještajnom periodu, koji se računa od formiranja prethodnog dnevnog izvještaja do formiranja tekućeg dnevnog izvještaja,
- ž) ukupan broj reseta svih tipova,
- z) vrstu, broj i vremenske odrednice svih reseta u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- i) ukupan broj promjena poreskih stopa,
- j) specifikaciju, broj i vremenske odrednice svih promjena poreskih stopa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- k) iznos ostvarenog evidentiranog poreza po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- l) ukupan iznos ostvarenog evidentiranog poreza u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- lj) vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- m) ukupnu vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- n) iznos ostvarenog reklamiranog poreza po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- nj) ukupan iznos ostvarenog reklamiranog poreza u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- o) vrijednost ostvarenog reklamiranog prometa po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- p) ukupnu vrijednost ostvarenog reklamiranog prometa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- r) vremensku odrednicu formiranja dnevnog izvještaja,
- s) redni broj prvog i posljednjeg fiskalnog računa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana,
- t) redni broj prvog i posljednjeg reklamiranog računa u izvještajnom periodu iz tačke e) ovog člana:
- ć) redni broj dnevnog izvještaja,
- u) broj preostalih dnevnih izvještaja do popunjavanja fiskalne memorije i
- f) fiskalni logo.

Periodični izvještaj

Član 30.

- (1) Periodični izvještaj je fiskalni dokument koji se formira i štampa na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreskog perioda i po potrebi, a u kome se sumiraju podaci zabilježeni u zadatom izvještajnom periodu.
- (2) Periodični izvještaj sadrži sljedeće podatke:
- a) naziv obveznika.
  - b) naziv i adresu prodajnog mjesta,
  - v) IBO,
  - g) IBFM,
  - d) naziv fiskalnog dokumenta,
  - đ) vremensku odrednicu početka i kraja izvještajnog perioda za koji je formiran periodični izvještaj,
  - e) ukupan broj servisiranja,
  - ž) vrstu, broj i vremenske odrednice svih servisiranja u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - z) ukupan broj reseta svih tipova,
  - i) vrstu, broj i vremenske odrednice svih reseta u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - j) ukupan broj promjena poreskih stopa,
  - k) specifikaciju, broj i vremenske odrednice svih promjena poreskih stopa u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - l) iznos ostvarenog evidentiranog poreza po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - lj) ukupan iznos ostvarenog evidentiranog poreza u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - m) vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - n) ukupnu vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - nj) iznos ostvarenog reklamiranog poreza po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - o) ukupan iznos ostvarenog reklamiranog poreza u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - p) vrijednost ostvarenog reklamiranog prometa po svim poreskim stopama u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
  - r) ukupnu vrijednost ostvarenog reklamiranog prometa u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,

- s) vremensku odrednicu formiranja periodičnog izvještaja,
- t) redni broj prvog i posljednjeg fiskalnog računa u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
- ć) redni broj prvog i posljednjeg reklamiranog računa u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
- u) redni broj prvog i posljednjeg dnevnog izvještaja u izvještajnom periodu iz tačke đ) ovog člana,
- f) broj preostalih dnevnih izvještaja do popunjavanja fiskalne memorije i
- h) fiskalni logo.

VI - STAVLJANJE U PROMET FISKALNOG SISTEMA

Registracija i odobrenja

Član 31.

(1) Fiskalni sistem može stavljeti u promet samo registrovani proizvođač sa odobrenjem za taj tip fiskalnog sistema (u daljem tekstu: ovlašćeni proizvođač).

(2) Ministar trgovine i turizma (u daljem tekstu: ministar) na prijedlog Komisije vrši izdavanje rješenja za registraciju proizvođača i brisanje iz registra registrovanih proizvođača.

(3) Ministar na prijedlog Komisije izdaje i ukida odobrenje za određeni tip fiskalnog sistema.

(4) Ministarstvo vodi registar registrovanih proizvođača i izdatih odobrenja iz stava 1. ovog člana.

Zahtjev za registrovanje proizvođača

Član 32.

Proizvođač može podnijeti Ministarstvu zahtjev za registrovanje poslije raspisanog javnog poziva, koji sadrži:

- a) popunjen formular za registrovanje proizvođača,
- b) licitacionu garanciju poslovne banke sa klauzulom "bez prigovora" u visini od 700.000 KM i rokom važenja od 12 mjeseci,
- v) potvrdu od nadležnog organa o upisu proizvođača u registar nadležnog organa kao pravnog lica za obavljanje djelatnosti proizvodnje računara i druge opreme za obradu podataka i djelatnosti pružanja savjeta i izrade kompjuterskih programa,
- g) podatke o proizvođaču (naziv i adresa, kadrovska i tehnička opremljenost, reference proizvođača, finansijski kapacitet i sl.),
- d) podatke o organizaciji distributivne mreže (nazivi i adrese ovlašćenih distributera, kadrovska i tehnička opremljenost i sl.),
- đ) podatke o organizaciji servisne mreže (nazivi i adrese ovlašćenih servisa, kadrovska i tehnička opremljenost i sl.) i
- e) podatke o finansijskim i drugim pogodnostima za prodaju fiskalnog sistema obvezniku,
- ž) ovjerenu kopiju sertifikata ISO 9000.

Postupak za registrovanje proizvođača

Član 33.

(1) Komisija dostavlja ministru prijedlog rješenja za registrovanje proizvođača na osnovu pozitivne ocjene kompletnosti dostavljene dokumentacije iz člana 32. ovog zakona u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana nije dopuštena žalba, a može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim okružnim sudom.

(3) Troškove registrovanja proizvođača iz člana 32. ovog zakona snosi proizvođač.

(4) Rješenje o registrovanju proizvođača objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalne kase

Član 34.

Registrovani proizvođač može podnijeti Komisiji zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika za određeni tip fiskalne kase, koji sadrži:

- a) popunjen formular za ispitivanje uzorka tipa fiskalne kase,
- b) komercijalnu brošuru tog tipa fiskalne kase, sa naznačenim tipom i slikom tog tipa fiskalne kase i podacima o proizvođaču,
- v) korisničko i servisno uputstvo tog tipa fiskalne kase koje obuhvata: osnovne tehničke podatke, instrukcije o načinu korišćenja, programiranja i održavanja, opis konstrukcije, montažni crtež, detaljne električne šeme, spisak elektronskih elemenata, komunikacioni protokol, opis i izgled proizvođačke plombe i načina plombiranja servisnom plombom, algoritam rada fiskalne kase i sl.,
- g) pisanu izjavu registrovanog proizvođača da taj tip fiskalne kase nema skrivene funkcije koje nisu navedene u dokumentaciji iz tačke v) ovog člana,

- d) uzorak tipa fiskalne kase namijenjen za ispitivanje i
- đ) sva ostala potrebna sredstva za ispitivanje zahtijevana formularom iz tačke a) ovog člana.

Postupak izdavanja uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalne kase

Član 35.

- (1) Komisija organizuje ispitivanje ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalne kase.
- (2) Komisija izdaje registrovanom proizvođaču uvjerenje iz člana 34. ovog zakona na osnovu pozitivnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka tipa fiskalne kase. U suprotnom, Komisija odbija zahtjev zbog negativnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka tipa fiskalne kase.
- (3) Troškove ispitivanja iz stava 1. ovog člana n izdavanja uvjerenja ili rješenja iz stava 2. ovog člana snosi registrovani proizvođač.
- (4) U slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika tipa fiskalne kase za koji je izdato uvjerenje, registrovani proizvođač dužan je da pribavi od Komisije novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog tipa fiskalne kase prije stavljanja u promet tog tipa fiskalne kase.

Zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika terminala

Član 36.

- Registrovani proizvođač može podnijeti Komisiji zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika za određeni tip terminala, koji sadrži:
- a) popunjen formular za ispitivanje uzorka tipa terminala,
  - b) komercijalnu brošuru tog tipa terminala, sa naznačenim tipom i slikom tog tipa terminala i podacima o proizvođaču,
  - v) korisničko i servisno uputstvo tog tipa terminala koje obuhvata: osnovne tehničke podatke, instrukcije o načinu korišćenja, programiranja i održavanja, opis konstrukcije, montažni crtež, detaljne električne šeme, spisak elektronskih elemenata, komunikacioni protokol, način plombiranja servisnom plombom, algoritam rada terminala i sl.,
  - g) pisanu izjavu registrovanog proizvođača da taj tip terminala nema skrivene funkcije koje nisu navedene u dokumentaciji iz tačke v) ovog člana,
  - d) uzorak tipa terminala namijenjen za ispitivanje i
  - đ) sva ostala potrebna sredstva za ispitivanje zahtijevana formularom iz tačke a) ovog člana.

Postupak izdavanja uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika terminala

Član 37.

- (1) Komisija organizuje ispitivanje ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika terminala.
- (2) Komisija izdaje registrovanom proizvođaču uvjerenje iz člana 36. ovog zakona na osnovu pozitivnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka tipa terminala. U suprotnom, Komisija odbija zahtjev zbog negativnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka tipa terminala.
- (3) Troškove ispitivanja iz stava 1. ovog člana i izdavanja uvjerenja ili rješenja iz stava 2. ovog člana snosi registrovani proizvođač.
- (4) U slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika tipa terminala za koji je izdato uvjerenje, registrovani proizvođač dužan je da pribavi od Komisije novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog tipa terminala, prije stavljanja u promet tog tipa terminala.

Zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti funkcionalnih karakteristika softverske aplikacije

Član 38.

- Registrovani proizvođač može podnijeti Komisiji zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti funkcionalnih karakteristika za određeni tip softverske aplikacije, koji sadrži:
- a) popunjen formular za ispitivanje uzorka tipa softverske aplikacije.
  - b) komercijalnu brošuru tog tipa softverske aplikacije, sa naznačenim tipom i slikom osnovnog menija softverske aplikacije i podacima o proizvođaču,
  - v) korisničko uputstvo koje obuhvata: osnovne tehničke podatke, instrukcije o instalaciji, načinu korišćenja i potrebnim hardverskim resursima nadređenog računara, tipu fiskalne kase kojoj zadaje komande, komunikacioni protokol, algoritam rada softverske aplikacije i sl.,
  - g) pisanu izjavu registrovanog proizvođača da taj tip softverske aplikacije nema skrivene funkcije koje nisu navedene u dokumentaciji iz tačke v) ovog člana,
  - d) uzorak tipa softverske aplikacije namijenjen za ispitivanje i

đ) sva ostala potrebna sredstva za ispitivanje zahtijevana formularom iz tačke a) ovog člana.

Postupak izdavanja uvjerenja o ispunjenosti funkcionalnih karakteristika softverske aplikacije

Član 39.

(1) Komisija organizuje ispitivanje ispunjenosti funkcionalnih karakteristika softverske aplikacije.

(2) Komisija izdaje registrovanom proizvođaču uvjerenje iz člana 38. ovog zakona na osnovu pozitivnog rezultata ispitivanja ispunjenosti funkcionalnih karakteristika uzorka tipa softverske aplikacije. U suprotnom, Komisija odbija zahtjev zbog negativnog rezultata ispitivanja ispunjenosti funkcionalnih karakteristika uzorka tipa softverske aplikacije.

(3) Troškove ispitivanja iz stava 1. ovog člana i izdavanja uvjerenja ili rješenja iz stava 2. ovog člana snosi registrovani proizvođač.

(4) U slučaju izmjene funkcionalnih karakteristika tipa softverske aplikacije za koji je izdato uvjerenje, registrovani proizvođač dužan je da pribavi od Komisije novo uvjerenje o ispunjenosti funkcionalnih karakteristika tog tipa softverske aplikacije, prije stavljanja u promet tog tipa softverske aplikacije.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za fiskalni sistem

Član 40.

Registrovan proizvođač može podnijeti Komisiji zahtjev za izdavanje odobrenja za određeni tip fiskalnog sistema, koji sadrži:

a) uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalne kase iz člana 34. ovog zakona,

b) pisanu izjavu registrovanog proizvođača da će fiskalne kase koje se stavljaju u promet biti tehnički i funkcionalno identične sa uzorkom tipa fiskalne kase iz tačke a) ovog člana,

v) uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika terminala iz člana 36. ovog zakona, koji omogućava prenos podataka iz fiskalne kase iz tačke a) ovog člana,

g) pisanu izjavu registrovanog proizvođača da će terminali koji se stavljaju u promet biti tehnički i funkcionalno identični sa uzorkom tipa terminala iz tačke v) ovog člana,

d) uvjerenje o ispunjenosti funkcionalnih karakteristika softverske aplikacije iz člana 38. ovog zakona, koja omogućava zadavanje komandi fiskalnoj kasi iz tačke a) ovog člana, ukoliko ta fiskalna kasa predstavlja fiskalni štampač ili fiskalnu registar kasu - štampač,

đ) pisanu izjavu registrovanog proizvođača da će softverske aplikacije koje se stavljaju u promet biti funkcionalno identične sa uzorkom tipa softverske aplikacije iz tačke d) ovog člana, ukoliko fiskalna kasa iz tačke a) ovog člana predstavlja fiskalni štampač ili fiskalnu registar kasu - štampač.

Postupak za izdavanje odobrenja za fiskalni sistem

Član 41.

(1) Komisija priprema i dostavlja ministru prijedlog za izdavanje odobrenja za određeni tip fiskalnog sistema na osnovu pozitivne ocjene kompletnosti dostavljene dokumentacije iz člana 40. ovog zakona u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana nije dopuštena žalba, a može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim okružnim sudom.

(3) Troškove izdavanja odobrenja iz člana 40. ovog zakona snosi registrovani proizvođač.

(4) Rješenje ministra o izdavanju odobrenja objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Ugovor između registrovanog proizvođača i Ministarstva

Član 42.

Registrovani proizvođač je dužan da prije stavljanja fiskalnog sistema u promet zaključi ugovor o međusobnim pravima i obavezama sa Ministarstvom, kojim se garantuje ispunjenje uslova iz ovog zakona.

Sredstva obezbjeđenja

Član 43.

(1) U svrhu obezbjeđenja uslova iz ovog zakona, ovlašćeni proizvođač dužan je za vrijeme trajanja registracije neprekidno imati garanciju poslovne banke sa klauzulom "bez prigovora" u iznosu od 700.000 KM.

(2) Ovlašćeni proizvođač dužan je garanciju iz stava 1. ovog člana predati Komisiji prilikom sklapanja ugovora iz člana 42. ovog zakona.

(3) Licitaciona garancija iz člana 32. stav 1. tačka 2) ovog zakona vraća se registrovanom proizvođaču prilikom sklapanja ugovora iz člana 42. ovog zakona, nakon što registrovani proizvođač licitacionu garanciju zamijeni garancijom za obezbjeđenje ispunjenja uslova iz ovog zakona.

(4) Ministarstvo vodi evidenciju o zaključenim ugovorima iz člana 42. ovog zakona u evidenciji registrovanih proizvođača i odobrenja za fiskalne sisteme iz člana 31. ovog zakona i stara se o izvršenju ugovornih obaveza.

Uslovi za aktiviranje sredstava obezbjeđenja

Član 44.

Sredstva obezbjeđenja iz člana 43. stav 1. ovog zakona se mogu aktivirati u svim slučajevima kada registrovani proizvođač ne postupa u skladu sa ovim zakonom, a naročito kada registrovani proizvođač:

- a) po potpisivanju ugovora iz člana 42. ovog zakona ne obezbijedi garanciju iz člana 43. stav 1. ovog zakona,
- b) ne obezbjeđuje servisnu službu koja raspolaže potrebnim rezervnim dijelovima i koja je kadrovski i tehnički opremljena za servisiranje prodatog fiskalnog sistema saglasno podacima iz člana 32. stav 1. tačka đ) ovog zakona,
- v) smanjuje obim servisne mreže iz člana 32. stav 1. tačka đ) ovog zakona bez odobrenja Ministarstva iz člana 83. stav 4. ovog zakona,
- g) stavlja u promet fiskalni sistem bez odobrenja iz čl. 35, 37. i 39. ovog zakona,
- d) u roku iz člana 84. stav 2. ovog zakona, ne otkloni nedostatke na fiskalnom proizvodu ili ne izvrši zamjenu fiskalnog proizvoda sa nedostatkom novim fiskalnim proizvodom ili
- đ) PU rješenjem iz člana 84. stav 6. ovog zakona oduzme fiskalni proizvod od obveznika.

Namjena sredstava obezbjeđenja

Član 45.

Sredstva obezbjeđenja iz člana 43. stav 1. ovog zakona koriste se za:

- a) obeštećenje budžeta Republike Srpske u slučaju iz člana 44. stav 1. t. a), b), v) i g) ovog zakona ili
- b) obeštećenje obveznika u slučaju iz člana 44. stav 1. t. d) i đ) ovog zakona.

Postupak aktiviranja sredstava obezbjeđenja

Član 46.

(1) Komisija priprema i dostavlja ministru finansija prijedlog za aktiviranje sredstava obezbjeđenja na osnovu pozitivne ocjene ispunjenosti uslova iz člana 44. ovog zakona.

(2) Ministar finansija vrši aktiviranje sredstava obezbjeđenja iz člana 43. stav 1. ovog zakona na prijedlog Ministarstva.

(3) Registrovani proizvođač dužan je da obezbijedi novo sredstvo obezbjeđenja iz člana 43. stav 1. ovog zakona, u istom iznosu i pod istim uslovima, u roku od 14 dana nakon aktiviranja sredstava obezbjeđenja, da bi zadržao status registrovanog proizvođača.

Uslovi za ukidanje odobrenja za fiskalni sistem

Član 47.

Odobrenje za određeni tip fiskalnog sistema iz člana 31. stav 1. ovog zakona koji sadrži fiskalni proizvod sa nedostatkom ukida se, ako:

- a) ovlašćeni proizvođač u roku iz člana 84. stav 2. ovog zakona, ne otkloni nedostatke na fiskalnom proizvodu ili ne izvrši zamjenu fiskalnog proizvoda sa nedostatkom novim fiskalnim proizvodom ili
- b) PU rješenjem iz člana 84. stav 6. ovog zakona oduzme fiskalni proizvod sa nedostatkom od obveznika.

Postupak za ukidanje odobrenja za fiskalni sistem

Član 48.

(1) Komisija priprema i dostavlja ministru prijedlog za ukidanje odobrenja za određeni tip fiskalnog sistema na osnovu ocjene ispunjenosti uslova iz člana 47. ovog zakona.

(2) Rješenje o ukidanju odobrenja za određeni tip fiskalnog sistema objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Uslovi za ukidanje registracije proizvođača

Član 49.

Registracija proizvođača iz člana 31. stav 1. ovog zakona ukida se, ako:

- a) registrovani proizvođač ne obezbijedi servis ili ako servis ne izvršava obaveze propisane ovim zakonom ili
- b) registrovani proizvođač ne obezbijedi garanciju poslovne banke u skladu sa članom 43. stav 1. ovog zakona i članom 46. stav 3. ovog zakona.

Postupak za ukidanje registracije proizvođača

Član 50.

(1) Komisija dostavlja ministru prijedlog za ukidanje registracije proizvođača na osnovu ocjene ispunjenosti uslova iz člana 49. ovog zakona.

(2) Rješenje o ukidanju registracije proizvođača objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(3) Rješenje o ukidanju registracije proizvođača automatski podrazumijeva i ukidanje svih odobrenja za fiskalne sisteme tog registrovanog proizvođača.

(4) PU u roku od 14 dana nakon ukidanja registracije proizvođača preuzima od ovlašćenih servisa servisne plombe i dosijee svih fiskalnih sistema tog proizvođača.

(5) Proizvođač kome je ukinuta registracija iz člana 31. stav 1. ovog zakona. može da najkasnije u roku od 14 dana nakon ukidanja registracije obavijesti Komisiju o registrovanom proizvođaču koji preuzima dalju obavezu obezbjeđenja servisiranja fiskalnih sistema i kome treba predati preuzete servisne plombe i dosijea fiskalnih sistema. U suprotnom, PU predaje preuzete servisne plombe i dosijea fiskalnih sistema prvom registrovanom proizvođaču koji se javi Komisiji po isteku 14 dana od poništavanja registracije.

(6) Obveznik je dužan da zaključi ugovor o servisiranju sa drugim ovlašćenim servisom, u roku od sedam dana od dana određivanja novog registrovanog proizvođača iz stava 7. ovog člana.

(7) Rješenje o određivanju novog registrovanog proizvođača za servisiranje fiskalnih sistema proizvođača kome je ukinuta registracija objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

VII - FISKALIZACIJA FISKALNE KASE

Početak obavljanja djelatnosti

Član 51.

(1) Obveznik može da počne obavljanje djelatnosti prometa robe, odnosno pružanja usluga, poslije nabavke fiskalnog sistema i:

- a) fiskalizacije fiskalne registar kase, njenog povezivanja sa terminalom i instaliranja na prodajnom mjestu ili
- b) fiskalizacije fiskalnog štampača ili fiskalne registar kase - štampača, njegovog povezivanja sa terminalom i nadređenim računarom sa softverskom aplikacijom i instaliranja na prodajnom mjestu.

(2) Obveznik je dužan da prilikom nabavke fiskalnog sistema:

- a) nabavi tip fiskalnog sistema sa odobrenjem iz člana 31. stav 1. i
- b) zaključi ugovor sa ovlašćenim servisom o servisiranju i tehničkoj podršci za korišćenje nabavljenog fiskalnog sistema.

IBFK

Član 52.

(1) Ovlašćeni proizvođač je dužan da prije početka stavljanja u promet tipa fiskalnog sistema za koji je dobio odobrenje iz člana 31. stav 1. ovog zakona, PU podnese zahtjev za dodjelu serije IBFK.

(2) Ovlašćeni proizvođač je dužan da IBFK na vidljiv način i trajno obilježi na gornjoj stranici svake proizvedene fiskalne kase i upiše odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju te fiskalne kase.

(3) Jedan dodijeljeni IBFK ovlašćeni proizvođač može trajno obilježiti samo na jednoj fiskalnoj kasi i upisati odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju samo te kase.

Proizvođačka plomba

Član 53.

(1) Ovlašćeni proizvođač dužan je da na svaku fiskalnu kasu stavi proizvođačku plombu u toku proizvodnje i da je ne skida do početka fiskalizacije.

(2) Ovlašćeni proizvođač dužan je da uz zahtjev za dodjelu IBFK, dostavi PU izgled proizvođačke plombe i servisnih plombi ovlašćenih servisa kojima je do podnošenja zahtjeva dato ovlašćenje za servisiranje fiskalnih proizvoda.

(3) Ovlašćeni proizvođač dužan je da u slučaju dodjele novog ovlašćenja ovlašćenom servisu, izgled servisne plombe tog servisa dostavi PU, u roku od tri dana nakon izdavanja ovlašćenja ovlašćenom servisu.

Definisanje naziva i adrese prodajnog mjesta

Član 54.

(1) Obveznik je dužan da u zahtjevu za fiskalizaciju fiskalne kase definiše naziv i adresu prodajnog mjesta, tako da oni odgovaraju:

- a) nazivu i adresi prodajnog mjesta na kome obveznik registruje promet preko fiskalne kase ili
- b) nazivu i adresi mjesta na kome je obveznik registrovao svoju djelatnost, isključivo ako obveznik obavlja promet

na uobičajenim pokretnim tezgama, preko lica koja dolaze na vrata kupcu ili preko putujućih prodavaca.

Fiskalizacija fiskalne kase

Član 55.

- (1) Fiskalizacija se vrši u ovlaštenom servisu od ovlaštenog lica PU i ovlaštenog serviserera.
- (2) Ovlašćeni proizvođač dužan je obezbijediti da u fiskalnoj memoriji bude upisan IBFM prije početka fiskalizacije.
- (3) Ovlašćeni serviser dužan je da u postupku fiskalizacije upiše u fiskalnu memoriju IBO i vremenske odrednice kraja fiskalizacije, ukoliko već nisu upisani.
- (4) Promjena podataka iz st. 2. i 3. ovog člana nije dozvoljena.
- (5) Ovlašćeno lice PU utvrđuje da li su podaci iz st. 2. i 3. ovog člana ispravno i tačno uneseni u fiskalnu memoriju, poslije čega stavlja programsku i fiskalnu plombu na mjestima propisanim uputstvom ovlaštenog proizvođača iz člana 85. stav 5. ovog zakona.
- (6) Ovlašćeni serviser dužan je da upiše naziv i adresu prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu fiskalne kase.
- (7) Ovlašćeni serviser dužan je da na fiskalnu kasu stavi svoju servisnu plombu po izvršenoj fiskalizaciji.
- (8) PU donosi rješenje o fiskalizaciji, najkasnije narednog radnog dana nakon fiskalizacije.
- (9) Obveznik je dužan da čuva rješenje iz stava 8. ovog člana uz fiskalnu kasu na koju se odnosi.
- (10) PU vodi evidenciju o fiskalnim kasama za koje je doneseno rješenje iz stava 8. ovog člana.

Postupak inicijalne fiskalizacije

Član 56.

- (1) Inicijalna fiskalizacija fiskalne kase vrši se prije isporuke fiskalne kase obvezniku i početka evidentiranja prometa preko fiskalne kase od obveznika.
- (2) Obveznik je dužan da prilikom nabavke fiskalnog sistema preko ovlaštenog servisa podnese PU zahtjev za inicijalnu fiskalizaciju fiskalne kase.
- (3) Ovlašćeni proizvođač i ovlašćeni distributer dužni su da fiskalnu kasu prije njene inicijalne fiskalizacije neposredno isporuče ovlaštenom servisu, navedenom u ugovoru iz člana 51. stav 2. tačka b) ovog zakona.
- (4) Ovlašćeni serviser dužan je da obavijesti PU o isporuci fiskalne kase iz stava 3. ovog člana, najkasnije u roku od dva radna dana nakon isporuke.
- (5) Ovlašćeni serviser dužan je da najkasnije dva dana prije datuma inicijalne fiskalizacije pismeno obavijesti obveznika o datumu inicijalne fiskalizacije.
- (6) Ovlašćeno lice PU prije početka fiskalizacije provjerava da li na fiskalnoj kasi i terminalu postoji proizvođačka plomba koja odgovara kodu dostavljenom PU. Ovlašćeno lice PU u slučaju postojanja neoštećene proizvođačke plombe koja odgovara kodu dostavljenom PU, odobrava sprovođenje postupka fiskalizacije saglasno članu 55. ovog zakona. U suprotnom, ovlašćeno lice PU rješenjem nalaže ovlaštenom serviseru da vrati fiskalnu kasu ili terminal ovlaštenom proizvođaču.
- (7) Postupak inicijalne fiskalizacije se sprovodi saglasno članu 55. ovog zakona.
- (8) Obveznik je dužan da preuzme fiskalizovanu fiskalnu kasu i instalira fiskalni sistem najkasnije u roku od dva dana nakon inicijalne fiskalizacije.

Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije

Član 57.

- (1) Obveznik je dužan da fiskalnu kasu prije preuzimanja podataka iz fiskalne memorije neposredno isporuči ovlaštenom serviseru, navedenom u ugovoru iz člana 51. stav 2. tačka b) ovog zakona.
- (2) Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije se vrši u ovlaštenom servisu od strane ovlaštenog lica PU i ovlaštenog serviserera.
- (3) Ovlašćeni serviser u prisustvu ovlaštenog lica PU dužan je da skine fiskalni modul i preuzima sve podatke iz fiskalne memorije fiskalne kase, o čemu se sastavlja zapisnik.
- (4) Obveznik ima pravo da prisustvuje preuzimanju podataka iz fiskalne memorije.
- (5) Ovlašćeni servis dužan je da fiskalni modul čuva na pisani zahtjev PU u slučaju potrebe za vještačenjem.
- (6) PU obrazuje komisiju za uništavanje fiskalnog modula, koju obrazuje PU od predstavnika PU i predstavnika ovlaštenog serviserera.
- (7) Ovlašćeni servis dužan je da uništi fiskalni modul u prisustvu komisije na osnovu pisanog odobrenja PU.
- (8) Komisija iz stava 6. ovog člana sastavlja zapisnik o izvršenom uništavanju fiskalnog modula.

Postupak zamjene fiskalnog modula

Član 58.

- (1) Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije i fiskalizacija fiskalne kase vrše se pri svakoj zamjeni fiskalnog modula.
- (2) Obveznik je dužan da preko ovlaštenog servisa podnese PU zahtjev za zamjenu fiskalnog modula.
- (3) Ovlašćeni serviser dužan je da najkasnije dva dana prije datuma zamjene fiskalnog modula pismeno obavijesti obveznika o datumu zamjene fiskalnog modula.
- (4) Postupak preuzimanja podataka iz fiskalne memorije se sprovodi saglasno članu 57. ovog zakona.
- (5) Postupak naknadne fiskalizacije se sprovodi saglasno članu 55. ovog zakona.
- (6) Obveznik je dužan da preuzme fiskalizovanu fiskalnu kasu najkasnije u roku od dva dana nakon zamjene fiskalnog modula.

Postupak naknadne fiskalizacije usljed servisiranja

Član 59.

- (1) Naknadnu fiskalizaciju u ovlaštenom servisu vrši ovlašćeno lice PU i ovlašćeni serviser.
- (2) Ovlašćeni servis dužan je da podnese PU zahtjev za naknadnu fiskalizaciju usljed servisiranja, ako u postupku servisiranja fiskalne kase utvrdi da se mora izvršiti uklanjanje programske plombe ili fiskalne plombe.
- (3) Ovlašćeno lice PU pisano odobrava uklanjanje programske plombe ili fiskalne plombe u slučaju opravdanosti zahtjeva iz stava 1. ovog člana, a rok za servisiranje se produžava za vrijeme potrebno za izdavanje pisanog odobrenja iz ovog stava.
- (4) Postupak naknadne fiskalizacije saglasno članu 55. ovog zakona sprovodi se poslije intervencije ovlaštenog serviseru na programskoj memoriji ili fiskalnom modulu.

Promjena naziva i adrese prodajnog mjesta

Član 60.

- (1) Obveznik je dužan da najkasnije u roku od tri dana prije promjene naziva ili adrese prodajnog mjesta preko ovlaštenog servisa podnese PU zahtjev za promjenu prodajnog mjesta.
- (2) Ovlašćeni serviser dužan je da upiše naziv i adresu novog prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu, prije početka registrovanja prometa na novom prodajnom mjestu.
- (3) U slučaju iz stava 1. ovog člana PU donosi novo rješenje o fiskalizaciji.

Prestanak obavljanja djelatnosti

Član 61.

- (1) Obveznik je dužan da preko ovlaštenog servisa podnese PU zahtjev za brisanje obveznika iz registra fiskalizovanih kasa zbog prestanka obavljanja djelatnosti obveznika.
- (2) Ovlašćeni servis dužan je da najkasnije dva dana prije datuma preuzimanja podataka iz fiskalne memorije pismeno obavijesti obveznika o datumu preuzimanja podataka iz fiskalne memorije.
- (3) Postupak preuzimanja podataka iz fiskalne memorije se sprovodi saglasno članu 57. ovog zakona.

VIII - EVIDENTIRANJE, STORNIRANJE I REKLAMIRANJE PROMETA Popunjavanje baze artikala fiskalne kase

Član 62.

- (1) Obveznik je dužan da u bazu artikala unese jednoznačno i nedvosmisleno identifikovan cjelokupan asortiman artikala sa kojima je zaduženo prodajno mjesto.
- (2) Obveznik je dužan da u bazi artikala svakom artiklu dodijeli oznaku poreske stope u skladu sa članom 11. ovog zakona.

Štampani fiskalni račun

Član 63.

- (1) Obveznik je dužan da klijentu izda fiskalni račun odštampan na fiskalnoj kasi preko koje je evidentiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jedne ispravne fiskalne kase na prodajnom mjestu.
- (2) Obveznik je dužan da fiskalni račun izda sa svim obaveznim podacima iz člana 26. stav 2. ovog zakona.

Storniranje evidentiranog prometa

Član 64.

- (1) Greške pri evidentiranju prometa preko fiskalne kase mogu se ispraviti storniranjem evidentiranog prometa na štampanom fiskalnom računu prije zadavanja komande fiskalnoj kasi za naplatu iznosa klijentu.
- (2) Greškom u evidentiranju prometa, u smislu ovog zakona, ne smatra se storniranje cjelokupnog evidentiranog

prometa na štampanom fiskalnom računu prije zadavanja komande fiskalnoj kasi za naplatu nultog iznosa klijentu, čija je posljedica štampanje fiskalnog računa bez prometa.

Pisani fiskalni račun

Član 65.

(1) Obveznik je dužan da klijentu izda fiskalni račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u svim slučajevima nepostojanja bar jedne ispravne fiskalne kase na prodajnom mjestu.

(2) Obveznik je dužan da najmanje tri godine na prodajnom mjestu čuva drugi primjerak pisanog fiskalnog računa iz stava 1. ovog člana.

(3) Rok iz stava 2. ovog člana računa se od prvog dana naredne godine u odnosu na godinu u kojoj je pisani fiskalni račun izdat.

(4) Obveznik je dužan da svaki pojedinačno ostvareni evidentirani promet iz pisanih fiskalnih računa, naknadno registruje i odštampa odgovarajuće štampane fiskalne račune na fiskalnoj kasi u najkraćem mogućem vremenu.

Čuvanje fiskalnog računa

Član 66.

Klijent je dužan da štampani ili pisani fiskalni račun uzme i sačuva u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i pokaže ga ovlašćenom licu tržišne inspekcije, koje obavlja poslove kontrole, na njegov usmeni zahtjev.

Štampani reklamirani račun

Član 67.

(1) Greške u evidentiranju prometa preko fiskalne kase koje nisu otklonjene prije zadavanja komande fiskalnoj kasi za naplatu iznosa klijentu mogu se ispraviti izdavanjem reklamiranog računa samo ako se kupljena roba reklamira i vraća ili se na drugi način vrši reklamacija robe poslije izdavanja fiskalnog računa.

(2) Obveznik je dužan da klijentu izda reklamirani račun odštampan na fiskalnoj kasi preko koje je reklamiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jedne ispravne fiskalne kase na prodajnom mjestu.

(3) Obveznik je dužan da reklamirani račun izda sa svim obaveznim podacima iz člana 27. stav 2. ovog zakona.

Storniranje reklamiranog prometa

Član 68.

(1) Greške pri reklamiranju prometa preko fiskalne kase mogu se ispraviti storniranjem reklamiranog prometa na štampanom reklamiranom računu prije zadavanja komande fiskalnoj kasi za isplatu iznosa klijentu.

(2) Greškom u reklamiranju prometa, u smislu ovog zakona, ne smatra se storniranje cjelokupnog reklamiranog prometa na štampanom reklamiranom računu prije zadavanja komande fiskalnoj kasi za isplatu nultog iznosa klijentu, čija je posljedica štampanje reklamiranog računa bez prometa.

Pisani reklamirani račun

Član 69.

(1) Obveznik je dužan da klijentu izda reklamirani račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u svim slučajevima nepostojanja bar jedne ispravne fiskalne kase na prodajnom mjestu.

(2) Obveznik je dužan da najmanje tri godine na prodajnom mjestu čuva drugi primjerak pisanog reklamiranog računa iz stava 1. ovog člana.

(3) Rok iz stava 2. ovog člana računa se od prvog dana naredne godine u odnosu na godinu u kojoj je pisani reklamirani račun izdat.

(4) Obveznik je dužan da svaki pojedinačni ostvareni reklamirani promet iz pisanih reklamiranih računa, naknadno registruje i odštampa odgovarajuće štampane reklamirane račune na fiskalnoj kasi u najkraćem mogućem vremenu.

Čuvanje reklamiranog računa

Član 70.

Klijent je dužan da štampani ili pisani reklamirani račun uzme i sačuva u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i pokaže ga ovlašćenom licu tržišne inspekcije koje obavlja poslove kontrole, na njegov usmeni zahtjev.

Isticanje obavještenja

Član 71.

Obveznik je dužan da na vidnom mjestu na prodajnom mjestu istakne obavještenje o:

- a) obavezi izdavanja štampanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane obveznika,
- b) obavezi uzimanja štampanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane klijenta,
- v) pravu klijenta da kupljenu robu, odnosno izvršene usluge ne plati obvezniku ako mu obveznik ne izda štampani ili pisani fiskalni račun i
- g) pravu klijenta da reklamiranu robu uzme natrag poslije isplate klijentu ako mu obveznik ne izda štampani ili pisani reklamirani račun.

Plaćanje pomoću fakture

Član 72.

(1) Ako klijent plaćanje vrši na osnovu fakture, obveznik je dužan da u fakturu unese redni broj fiskalnog računa na osnovu koga je registrovan promet u fiskalnoj kasi.

(2) Obveznik je dužan da na prodajnom mjestu drži kopije izdatih faktura iz stava 1. ovog člana.

(3) Ostvaren evidentiran promet i ostvaren reklamiran promet preko fiskalne kase za koji se plaćanje vrši na osnovu fakture, obveznik je dužan da iskazuje u knjizi dnevnog izvještaja.

Štampanje i čuvanje fiskalnih dokumenata

Član 73.

(1) Obveznik je dužan da najmanje tri godine čuva odštampanu kontrolnu traku.

(2) Rok iz stava 1. ovog člana računa se od prvog dana naredne godine u odnosu na godinu u kojoj je odštampana kontrolna traka.

(3) Štampanje fiskalnih dokumenata na papirnoj traci za isječke i na kontrolnoj papirnoj traci vrši se na papiru čiji kvalitet obezbjeđuje čitanje podataka iz fiskalnih dokumenata u roku iz stava 1. ovog člana.

(4) Ovlašćeni proizvođač dužan je da u korisničkom uputstvu fiskalne kase odredi minimalni kvalitet papira iz stava 3. ovog člana.

(5) Obveznik je dužan da za štampanje fiskalnih dokumenata koristi papir čiji je kvalitet bolji ili jednak kvalitetu papira iz stava 4. ovog člana.

(6) Fiskalni dokumenti iz čl. 26 do 30. ovog zakona, kontrolna traka iz ovog člana, knjiga dnevnih izvještaja iz člana 74. ovog zakona i servisne knjižice iz čl. 78, 79. i 80. ovog zakona predstavljaju vjerodostojnu dokumentaciju od značaja za utvrđivanje poreza.

Knjiga dnevnih izvještaja

Član 74.

(1) Obveznik je dužan da vodi po jednu knjigu dnevnih izvještaja za svaku fiskalnu kasu u svakoj kalendarskoj godini.

(2) Obveznik je dužan da najmanje tri godine na prodajnom mjestu čuva knjigu dnevnih izvještaja i isječke fiskalnih dokumenata odložene u njoj.

(3) Rok iz stava 2. ovog člana, računa se od prvog dana naredne godine u odnosu na godinu u kojoj je u knjigu dnevnih izvještaja odložen posljednji odštampani isječak fiskalnog dokumenta.

(4) Obveznik je dužan da formira i odštampa dnevni izvještaj na kraju rada, jednom dnevno.

(5) Obveznik je dužan da svaki odštampani isječak dnevnog izvještaja registruje i odloži u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom.

(6) Obveznik je dužan da formira i odštampa periodični izvještaj na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreskog perioda.

(7) Obveznik je dužan da svaki odštampani isječak periodičnog izvještaja registruje i odloži u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom.

Krađa, oštećenje i uništenje fiskalne kase usljed više sile

Član 75.

(1) Obveznik je dužan da pisano obavijesti PU o prestanku registrovanja prometa preko fiskalne kase, u roku od tri dana nakon krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl.).

(2) Obveznik je dužan da zapisnik nadležnog organa, odnosno organizacije, dostavi PU u roku od tri dana nakon prijema zapisnika.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, PU donosi rješenje o brisanju konkretne kase iz registra fiskalizovanih kasa i ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradene, odnosno oštećene ili uništene fiskalne kase usljed više sile.

(4) Rješenje iz stava 3. ovog člana PU dostavlja ovlašćenom servisu.

(5) Ovlašćeni servis je dužan da odvojeno čuva dosije konkretne fiskalne kase, za koju je PU donijela rješenje iz stava 3. ovog člana.

(6) U slučaju krađe fiskalne kase, obveznik je dužan da u roku od osam dana nakon krađe počne registrovanje prometa preko nove fiskalne kase i prenos podataka pomoću terminala.

(7) U slučaju oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile, obveznik je dužan da u roku od osam dana nakon nastavljanja obavljanja djelatnosti poslije više sile, otpočne registrovanje prometa preko nove fiskalne kase i prenos podataka pomoću terminala.

(8) Ovlašćeni servis dužan je da pisano obavijesti PU o nemogućnosti servisiranja i vraćanja fiskalne kase obvezniku, u roku od tri dana nakon krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl.).

(9) Ovlašćeni servis dužan je da zapisnik nadležnog organa, odnosno organizacije, dostavi PU u roku od tri dana nakon prijema zapisnika.

(10) U slučaju iz stava 9. ovog člana, PU donosi rješenje o brisanju konkretne kase iz registra fiskalizovanih kasa i ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradene, odnosno oštećene ili uništene fiskalne kase usljed više sile.

(11) Rješenje iz stava 10. ovog člana PU dostavlja ovlašćenom servisu.

(12) Ovlašćeni servis dužan je da odvojeno čuva dosije konkretne fiskalne kase, za koju je PU donijela rješenje iz stava 10. ovog člana.

(13) Ovlašćeni distributer dužan je da pisano obavijesti PU o nemogućnosti isporuke nefiskalizovane fiskalne kase ovlašćenom serviseru, u roku od tri dana nakon krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl.).

(14) Ovlašćeni distributer dužan je da zapisnik nadležnog organa, odnosno organizacije, dostavi PU u roku od tri dana nakon prijema zapisnika.

(15) Ovlašćeni proizvođač je dužan da pisano obavijesti PU o nemogućnosti isporuke nefiskalizovane fiskalne kase ovlašćenom serviseru, u roku od tri dana nakon krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl.).

(16) Ovlašćeni proizvođač je dužan da zapisnik nadležnog organa, odnosno organizacije, dostavi PU u roku od tri dana nakon prijema zapisnika.

Prenos podataka pomoću terminala

Član 76.

(1) Registrovani proizvođač je dužan da zaključi ugovore sa telekomunikacionim operaterima koji obezbjeđuju GPRS mrežu na mjestima obveznika, te da obvezniku obezbijedi pretplatničku karticu za koju je obveznik dužan sklopiti ugovor sa telekomunikacionim operaterom o korišćenju GPRS usluge za prenos podataka između terminala i servera PU.

(2) Obveznik je dužan da ispravan terminal drži stalno priključen na ispravnu fiskalnu kasu preko prvog porta terminala i odgovarajućeg porta fiskalne kase.

(3) Obveznik je dužan da obezbijedi očitavanje podataka iz fiskalne kase pomoću terminala i prenos očitanih podataka ka serveru PU, saglasno uputstvu ovlašćenog proizvođača, a na osnovu komandi koje zadaje server PU.

IX - SERVISIRANJE FISKALNOG SISTEMA Servisiranje fiskalnog proizvoda

Član 77.

(1) Servisiranjem fiskalnog proizvoda, u smislu ovog zakona, smatraju se tehnički pregled, odnosno radnje na hardveru ili softveru fiskalnog proizvoda u cilju obezbjeđivanja tehničke ispravnosti ili funkcionalnosti fiskalnog proizvoda, saglasno navodima sadržanim u izjavama iz člana 34. stav 1. tačka g), člana 36. stav 1. tačka g), člana 38. stav 1. tačka g) i člana 40. stav 1. t. b), g) i đ) ovog zakona.

(2) Tehničkom podrškom, u smislu ovog zakona, smatraju se radnje koje obavlja ovlašćeni serviser radi obučavanja obveznika za korišćenje fiskalnog proizvoda u skladu sa ovim zakonom i ostalim važećim propisima.

(3) Ovlašćeni proizvođač dužan je da ovlasti servis za zaključivanje ugovora sa obveznikom o servisiranju fiskalnih proizvoda i pružanju tehničke podrške obvezniku za korišćenje fiskalnog proizvoda.

(4) Servisiranje fiskalnog proizvoda vrši se na zahtjev obveznika.

(5) Servisiranje fiskalnog proizvoda vrši samo ovlašćeni serviser.

(6) Ovlašćeni serviser dužan je da servisira fiskalni proizvod ili na prodajnom mjestu ili u ovlašćenom servisu.

(7) Neispravnost bilo kog fiskalnog proizvoda, u smislu ovog zakona, rezultuje neispravnošću fiskalnog sistema u kome se taj fiskalni proizvod nalazi.

(8) Obveznik ne smije preduzimati nikakve radnje na neispravnom fiskalnom proizvodu i dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 24 časa, obavijesti ovlašćeni servis.

(9) Ovlašćeni servis dužan je da pisano obavijesti PU o svim slučajevima neosnovanog prijavljivanja neispravnosti fiskalnog proizvoda.

(10) Ovlašćeni servis je dužan da servisiranje fiskalnog proizvoda izvrši u roku od dva dana od dana dostavljanja

zahtjeva za servisiranje.

Dosije, servisna knjižica i servisiranje fiskalne kase

Član 78.

(1) Ovlašćeni servis dužan je da formira i čuva dosije fiskalne kase i izda servisnu knjižicu fiskalne kase za svaku fiskalnu kasu koju servisira prema ugovoru iz člana 51. stav 2. tačka b) ovog zakona.

(2) Obveznik je dužan da servisnu knjižicu fiskalne kase čuva uz fiskalnu kasu na koju se odnosi.

(3) Ovlašćeni serviser dužan je da u dosije fiskalne kase i servisnu knjižicu fiskalne kase upiše podatke o servisiranju fiskalne kase, kao i druge podatke, kao što su:

- a) naziv obveznika,
- b) naziv i adresa prodajnog mjesta gdje se registruje promet preko fiskalne kase koja je predata na servisiranje,
- v) IBO,
- g) IBFM,
- d) vremenska odrednica početka servisiranja,
- đ) vremenska odrednica kraja servisiranja,
- e) vrsta servisiranja,
- ž) stanje servisne plombe,
- z) stanje programske plombe,
- i) stanje fiskalne plombe,
- j) stanje brojača rednog broja servisiranja,
- k) stanje brojača rednog broja reseta,
- l) stanje brojača rednog broja promjene poreskih stopa,
- lj) stanje brojača rednog broja fiskalnog računa, m) stanje brojača rednog broja reklamiranog računa, n) stanje brojača rednog broja dnevnog izvještaja,
- nj) specifikacija izvršenih radova,
- o) potvrda o ispravnosti fiskalne kase poslije servisiranja i
- p) podaci o licu koje je zahtijevalo servisiranje fiskalne kase.

(4) Ovlašćeni serviser dužan je da prilikom servisiranja fiskalne kase, u fiskalnu memoriju upiše vrstu servisiranja i vremenske odrednice početka i kraja servisiranja fiskalne kase.

(5) Neispravnost fiskalne kase, u smislu ovog zakona, podrazumijeva samo onu neispravnost koja je upisana i u servisnu knjižicu fiskalne kase i u fiskalnu memoriju fiskalne kase.

(6) Ovlašćeni serviser može da servisira fiskalnu kasu na prodajnom mjestu samo u slučaju kada se ne skida ni programska ni fiskalna plomba.

(7) Ovlašćeni serviser dužan je da poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na fiskalnoj kasi, stavi novu servisnu plombu na fiskalnu kasu i u servisnu knjižicu fiskalne kase upiše kod te nove servisne plombe.

(8) Obveznik je dužan da instalira novi fiskalni sistem, ako na prodajnom mjestu nema drugi ispravan fiskalni sistem, i ako zbog neispravnosti fiskalnog sistema nije registrovao promet preko fiskalne kase duže od 15 radnih dana ukupno u toku kalendarske godine.

Dosije, servisna knjižica i servisiranje terminala

Član 79.

(1) Ovlašćeni servis dužan je da formira i čuva dosije terminala i izda servisnu knjižicu terminala za svaki terminal koji servisira prema ugovoru iz člana 51. stav 2. tačka b) ovog zakona.

(2) Obveznik je dužan da servisnu knjižicu terminala čuva uz terminal na koji se odnosi.

(3) Ovlašćeni serviser dužan je da u dosije terminala i servisnu knjižicu terminala upiše podatke o servisiranju terminala, kao i druge podatke, kao što su:

- a) naziv obveznika,
- b) naziv i adresa prodajnog mjesta gdje se nalazi fiskalna kasa povezana sa terminalom predatim na servisiranje,
- v) IBO,
- g) IBFM,
- d) vremenska odrednica početka servisiranja,
- đ) vremenska odrednica kraja servisiranja,
- e) vrsta servisiranja,
- ž) stanje servisne plombe,
- z) stanje programske plombe,
- i) specifikacija izvršenih radova,
- j) potvrda o ispravnosti terminala poslije servisiranja i
- k) podatke o licu koje je zahtijevalo servisiranje terminala.

(4) Neispravnost terminala, u smislu ovog zakona, jeste samo neispravnost koja je upisana u servisnu knjižicu

terminala.

(5) Ovlašćeni serviser može da servisira terminal na prodajnom mjestu samo u slučaju kada se ne skida programska plomba.

(6) Ovlašćeni serviser dužan je da poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na terminalu, stavi novu servisnu plombu na terminal i u servisnu knjižicu terminala upiše kod te nove servisne plombe.

Dosije, servisna knjižica i servisiranje softverske aplikacije

Član 80.

(1) Ovlašćeni servis dužan je da formira i čuva dosije softverske aplikacije i izda servisnu knjižicu softverske aplikacije za svaku softversku aplikaciju koju servisira prema ugovoru iz člana 51. stav 2. tačka b) ovog zakona.

(2) Obveznik je dužan da servisnu knjižicu softverske aplikacije čuva uz nadređeni računar sa softverskom aplikacijom na koju se odnosi.

(3) Ovlašćeni serviser dužan je da u dosije softverske aplikacije i servisnu knjižicu softverske aplikacije upiše podatke o servisiranju softverske aplikacije, kao i druge podatke, kao što su:

a) naziv obveznika,

b) naziv i adresa prodajnog mjesta gdje se nalazi fiskalna kasa povezana sa nadređenim računarnom sa softverskom aplikacijom predatom na servisiranje,

v) IBO,

g) IBFM,

d) vremenska odrednica početka servisiranja,

đ) vremenska odrednica kraja servisiranja,

e) vrsta servisiranja,

ž) specifikacija izvršenih radova,

z) potvrda o ispravnosti softverske aplikacije koja se izvršava na nadređenom računaru poslije servisiranja i

i) podaci o licu koje je zahtijevalo servisiranje softverske aplikacije.

(4) Neispravnost softverske aplikacije, u smislu ovog zakona, jeste samo neispravnost koja je upisana u servisnu knjižicu softverske aplikacije.

Tehnički pregled fiskalnog sistema

Član 81.

(1) Obveznik je dužan da jednom godišnje obavi tehnički pregled fiskalnog sistema.

(2) Rok iz stava 1. ovog člana računa se od dana prve fiskalizacije fiskalne kase.

(3) Ovlašćeni serviser je dužan da pored obaveza iz čl. 78, 79. i 80, izvrši i čišćenje štampača fiskalne kase.

(4) Obveznik snosi troškove tehničkog pregleda, čija se visina utvrđuje ugovorom o servisiranju i tehničkoj podršci iz člana 51. stav 2. tačka b).

Resetovanje fiskalne kase

Član 82.

(1) Podaci u operativnoj memoriji fiskalne kase mogu se resetovati resetima iz člana 10. ovog zakona.

(2) Reset deblokade softvera bez brisanja cjelokupnog sadržaja operativne memorije, podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu, ili baze artikala, ne smatra se neispravnošću fiskalne kase.

(3) Reset iz stava 2. ovog člana može vršiti i obveznik.

(4) Reseti kojima se vrši brisanje cjelokupnog sadržaja operativne memorije, brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom i ostvarenom reklamiranom prometu, i brisanje baze artikala u operativnoj memoriji, predstavljaju neispravnost fiskalne kase.

(5) Resete iz stava 4. ovog člana vrši isključivo ovlašćeni serviser.

(6) U slučaju vršenja neovlašćenih reseta, PU u postupku kontrole obezbjeđuje dokaz o neovlašćenom resetu putem vještačenja.

(7) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 6. ovog člana snosi obveznik.

Evidencija o ovlašćenim serviserima

Član 83.

(1) Ovlašćeni proizvođač dužan je da vodi evidenciju o ovlašćenim serviserima.

(2) Ovlašćeni servis dužan je da vodi evidenciju o ovlašćenim serviserima.

(3) Ovlašćeni proizvođač dužan je da u roku od tri dana nakon izdavanja ovlašćenja ovlašćenom servisu, odnosno ovlašćenom serviseru, dostavi PU podatke iz evidencije iz st. 1. i 2. ovog člana.

(4) Ovlašćeni proizvođač dužan je da ovlasti drugi servis ili da zahtijeva od Ministarstva izdavanje odobrenja za

smanjenje obima servisne mreže u slučaju prestanka rada ovlaštenog servisa prije isteka roka od dvije godine nakon potpisivanja ugovora iz člana 42. ovog zakona.

(5) Ovlašćeni proizvođač dužan je da pisano obavijesti PU i obveznika o davanju ovlaštenja novom servisu, u roku od tri dana od davanja ovlaštenja novom servisu.

X - KONTROLA FISKALNOG PROIZVODA, KONTROLA REGISTROVANJA PROMETA PREKO FISKALNE KASE I KONTROLA OVLAŠĆENOG SERVISA

Kontrola tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog proizvoda

Član 84.

(1) Kontrolu tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnih proizvoda ovlaštenih proizvođača, vrši Ministarstvo:

a) na osnovu plana kontrole,

b) na zahtjev PU i

v) na zahtjev ovlaštenog servisa. (2) Ako Ministarstvo u postupku kontrole utvrdi da određeni tip fiskalnog proizvoda ne odgovara karakteristikama iz člana 34. stav 1. tačka v), člana 36. stav 1. tačka v) ili člana 38. stav 1. tačka v) ovog zakona, ili da određeni tip fiskalnog proizvoda sadrži skrivene funkcije suprotno pismenim izjavama iz člana 34. stav 1. tačka g), člana 36. stav 1. tačka g) ili člana 38. stav 1. tačka g) ovog zakona, ili da određeni tip fiskalnog proizvoda nije tehničk

i i funkcionalno identičan uzorku tipa fiskalnog proizvoda za koji je izdato uvjerenje iz čl. 34, 36. ili 38. ovog zakona, suprotno pismenim izjavama iz člana 40. stav 1. t. b), g) ili đ), rješenjem će privremeno zabraniti dalje stavljanje u promet i korišćenje tog tipa fiskalnog proizvoda i naložiti ovlaštenom proizvođaču da utvrđene nedostatke otkloni kod svih proizvedenih fiskalnih proizvoda tog tipa, kod kojih se utvrdi postojanje nedostataka, ili da obvezniku, o svom trošku, zamijeni fiskalni proizvod sa nedostatkom novim fiskalnim proizvodom odgovarajućeg i odobrenog tipa, u roku koji ne može biti duži od 30 dana od dana prijema rješenja o privremenoj zabrani stavljanja u promet konkretnog tipa fiskalnog proizvoda.

(3) Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana nije dopuštena žalba, a može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim okružnim sudom.

(4) Ovlašćeni proizvođač dužan je da o utvrđenim nedostacima na određenom tipu fiskalnog proizvoda, u roku od tri dana od dana prijema rješenja iz stava 2. ovog člana, pismeno obavijesti sve svoje ovlaštene servise i naloži im da, najkasnije u roku od 20 dana nakon prijema obavještenja, sačine spisak fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njihova zamjena novim fiskalnim proizvodom i o tome u istom roku dostave spisak ovlaštenom proizvođaču.

(5) Ovlašćeni proizvođač dužan je da najkasnije u roku od sedam dana nakon prijema spiska iz stava 4. ovog člana, sačini izvještaj o izvršenju naloga iz stava 2. ovog člana sa spiskom fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njihova zamjena novim fiskalnim proizvodom i dostavi ga Ministarstvu i PU.

(6) PU je dužna da, odmah, a najkasnije u roku od pet dana nakon isteka. roka iz stava 2. ovog člana, donese rješenje o oduzimanju od obveznika fiskalnog proizvoda sa njegovom servisnom knjižicom, ako na tom fiskalnom proizvodu nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njegova zamjena novim fiskalnim proizvodom.

(7) Protiv rješenja iz stava 6. ovog člana, obveznik ima pravo da izjavi žalbu u roku od 15 dana nakon prijema rješenja, s tim što žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(8) Ako ovlašćeni proizvođač u roku iz stava 2. ovog člana, ne otkloni utvrđene nedostatke na fiskalnom proizvodu ili ne izvrši njegovu zamjenu novim fiskalnim proizvodom, Komisija predlaže ministru ukidanje odobrenja za konkretan tip fiskalnog sistema u čijem se sastavu nalazi taj fiskalni proizvod na osnovu člana 48. ovog zakona i pokreće postupak aktiviranja datog sredstva obezbjeđenja iz člana 43. stav 1. ovog zakona, radi naknade troškova nabavke novog fiskalnog proizvoda obvezniku kome je oduzet fiskalni proizvod rješenjem PU iz stava 6. ovog člana.

(9) Ako iznos sredstava obezbjeđenja iz aktiviranog sredstva obezbjeđenja nije dovoljan za naknadu troškova nabavke novog fiskalnog proizvoda u cijelosti, obvezniku se isplaćuje srazmjernan dio naknade troškova.

Kontrola registrovanja prometa preko fiskalnog sistema

Član 85.

(1) PU vrši kontrolu registrovanja prometa preko fiskalne kase, kontrolu servisne, programske i fiskalne plombe fiskalne kase, prenos podataka preko terminala, kontrolu servisne i programske plombe terminala i kontrolu softverske aplikacije.

(2) Obveznik je dužan da na zahtjev ovlaštenog lica PU odštampa bazu artikala, presjek stanja i periodični izvještaj za određeni period.

(3) Obveznik je dužan da na zahtjev ovlaštenog lica tržišne inspekcije odštampa bazu artikala fiskalne kase.

(4) Ako softver fiskalne kase, odnosno softverska aplikacija za nadređeni računar preko koga se zadaju komande fiskalnoj kasi preko porta fiskalne kase, omogućava vođenje i čuvanje drugih podataka, koji nisu definisani u fiskalnim dokumentima (vođenje zaliha robe, robno-materijalno i finansijsko knjigovodstvo i dr.), obveznik je dužan da ih učini dostupnim PU, na njen zahtjev, u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana.

(5) Ovlašćeni proizvođač dužan je da za potrebe kontrole registrovanja prometa preko fiskalne kase, sačini

posebno uputstvo o načinu korišćenja fiskalne kase, softvera fiskalne kase i svim njegovim mogućnostima, odnosno softverske aplikacije na nadređenom računaru povezanim sa fiskalnom kasom i svim njenim mogućnostima, i da ga dostavi PU, u roku od 30 dana od dana potpisivanja ugovora iz člana 42. ovog zakona.

(6) Ovlašćeni proizvođač dužan je da sačini novo uputstvo o načinu korišćenja fiskalne kase, softvera fiskalne kase i svim njegovim mogućnostima, odnosno softverske aplikacije na nadređenom računaru povezanim sa fiskalnom kasom i svim njenim mogućnostima, i da ga dostavi PU u roku od pet dana nakon dobijanja odgovarajućeg uvjerenja, u slučaju da vrši izmjenu i dopunu softvera fiskalne kase, odnosno softverske aplikacije na nadređenom računaru koji zadaje komande fiskalnoj kasi preko porta fiskalne kase.

(7) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana utvrdi da je obveznik sakrio, otuđio, uništio ili učinio neupotrebljivom fiskalnu kasu preko koje je registrovao promet, zbog čega nije moguće izvršiti poresku kontrolu, PU rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(8) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da obveznik na prodajnom mjestu drži nefiskalnu registar kasu ili nefiskalizovanu fiskalnu registar kasu, PU donosi rješenje za oduzimanje kase iz ovog stava i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(9) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da obveznik vrši registrovanje prometa korišćenjem softverske aplikacije bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, na nadređenom računaru preko koga se zadaju komande nefiskalnom štampaču, nefiskalnoj registar kasi - štampaču, nefiskalizovanom fiskalnom štampaču ili nefiskalizovanoj fiskalnoj registar kasi - štampaču, PU donosi rješenje za oduzimanje štampača ili kase iz ovog stava, terminala, nadređenog računara i ostale dodatne opreme iz člana 15. ovog zakona, i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(10) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da obveznik vrši registrovanje prometa korišćenjem softverske aplikacije bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, na nadređenom računaru preko koga se zadaju komande fiskalnoj kasi preko porta fiskalne kase, PU rješenjem privremeno oduzima fiskalnu kasu, terminal, nadređeni računar i ostalu dodatnu opremu iz člana 15. ovog zakona radi vještačenja.

(11) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 10. ovog člana, snosi obveznik.

(12) Ako se u postupku vještačenja utvrdi da je obveznik vršio registrovanje prometa korišćenjem softverske aplikacije iz stava 10. ovog člana, na nadređenom računaru preko koga se zadaju komande fiskalnoj kasi preko porta fiskalne kase, PU donosi rješenje za oduzimanje fiskalne kase, terminala, nadređenog računara i ostale dodatne opreme iz člana 15. ovog zakona, i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(13) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da obveznik preko fiskalizovane fiskalne kase izdaje isječke papirne trake koji imaju izgled fiskalnog računa, a ti isječki ne sadrže sve propisane elemente, odnosno sadrže pogrešno unijete elemente iz člana 26. stav 2. ovog zakona, PU rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(14) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da obveznik preko fiskalizovane fiskalne kase izdaje isječke papirne trake koji imaju izgled reklamiranog računa, a ti isječki ne sadrže sve propisane elemente, odnosno sadrže pogrešno unijete elemente iz člana 27. stav 2. ovog zakona, PU rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(15) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da je obveznik sakrio, ošteti, uništio ili učinio neupotrebljivom kontrolnu traku fiskalne kase na kojoj su zabilježeni podaci o registrovanju prometa u okviru obavljanja djelatnosti za koju je zakonom propisano registrovanje prometa preko fiskalne kase, prije isteka zakonskog roka za njeno čuvaše, PU rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(16) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da je obveznik neovlašćeno vršio resete fiskalne kase iz člana 82. stav 4. ovog zakona, na fiskalnoj kasi preko koje se vrši registrovanje prometa, PU rješenjem privremeno oduzima fiskalnu kasu, kontrolne trake i servisnu knjižicu fiskalne kase radi vještačenja.

(17) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 16. ovog člana, snosi obveznik.

(18) Ako se u postupku vještačenja iz stava 16. ovog člana utvrdi da je obveznik vršio neovlašćene resete, PU donosi rješenje za oduzimanje fiskalne kase i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(19) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da na fiskalnoj kasi ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, odnosno da su na fiskalnoj kasi ili terminalu preduzimane radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, PU rješenjem privremeno oduzima fiskalnu kasu ili terminal sa oštećenom servisnom plombom, kontrolne trake i servisnu knjižicu fiskalne kase ili terminala radi vještačenja.

(20) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 19. ovog člana snosi obveznik.

(21) Ako se u postupku vještačenja iz stava 19. ovog člana utvrdi da je obveznik preduzimao radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu iz stava 19. ovog člana, PU donosi rješenje za oduzimanje fiskalne kase ili terminala sa oštećenom servisnom plombom i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(22) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da na fiskalnoj kasi ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, ili da su na fiskalnoj kasi ili terminalu preduzimane radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi

softversku aplikaciju bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, ili da je izvršio neovlašćene izmjene u softverskoj aplikaciji sa uvjerenjem iz člana 38. ovog zakona, PU rješenjem privremeno oduzima fiskalnu kasu, terminal, kontrolne trake, servisne knjižice fiskalne kase i terminala, nadređeni računar sa softverskom aplikacijom i ostalu dodatnu opremu iz člana 15. ovog zakona radi vještačenja.

(23) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 22. ovog člana snosi obveznik.

(24) Ako se u postupku vještačenja iz stava 22. ovog člana utvrdi da je obveznik preduzimao radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softversku aplikaciju bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, ili da je izvršio neovlašćene izmjene u softverskoj aplikaciji sa uvjerenjem iz člana 38. ovog zakona, PU donosi rješenje za oduzimanje fiskalne kase, terminala, nadređenog računara sa softverskom aplikacijom i ostale dodatne opreme i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(25) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da programska i fiskalna plomba fiskalne kase ne sadrže sve vrste zaštitne, PU rješenjem privremeno oduzima fiskalnu kasu i dostavlja je organu nadležnom za izradu plombi radi vještačenja.

(26) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 25. ovog člana snosi obveznik.

(27) Ako organ iz stava 25. ovog člana da nalaz i mišljenje da programska i fiskalna plomba fiskalne kase nisu vjerodostojne, PU donosi rješenje za oduzimanje fiskalne kase i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do 60 dana.

(28) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da je obveznik onemogućio prenos podataka iz fiskalne kase pomoću terminala, a fiskalna kasa i terminal su bili ispravni, PU rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(29) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da se podaci iz dnevnog izvještaja za konkretan dan odštampani iz baze podataka PU formirani na osnovu prenesenih podataka putem terminala, ne slažu sa podacima iz dnevnog izvještaja za isti dan, uloženog u knjigu dnevnog izvještaja, ili za konkretan dan u knjizi nije evidentiran dnevni izvještaj ili se dnevni izvještaj ne nalazi na kontrolnoj traci fiskalne kase, PU rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do 60 dana.

(30) Protiv rješenja PU iz ovog člana obveznik ima pravo žalbe Ministarstvu finansija u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, s tim što izjavljena žalba na rješenje ne odlaže izvršenje rješenja.

(31) U slučajevima iz st. 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27. i 29. ovog člana, poreska osnovica utvrđuje se procjenom na način propisan zakonom kojim se uređuje poreski postupak.

Kontrola fiskalnih proizvoda prilikom servisiranja

Član 86.

(1) Ovlašćeni serviser dužan je da prije početka servisiranja utvrdi da li na fiskalnoj kasi i terminalu postoji servisna plomba koja odgovara kodu upisanom u servisnoj knjižici, odnosno da servisna plomba nije oštećena, kao i da, ako obveznik koristi softversku aplikaciju koja omogućava zadavanje komandi fiskalnoj kasi preko nadređenog računara, utvrdi da li softverska aplikacija ima uvjerenje iz člana 38. ovog zakona.

(2) Ako ovlašćeni serviser, prije početka servisiranja fiskalne kase ili terminala u servisu, utvrdi da na fiskalnoj kasi ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, odnosno da su na fiskalnoj kasi i terminalu preduzimate radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, dužan je da o tome sačini zapisnik i dostavi ga PU najkasnije u roku od dva dana od dana utvrđenih nepravilnosti, a fiskalnu kasu ili terminal sa oštećenom servisnom plombom zadrži u servisu.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, PU rješenjem privremeno oduzima fiskalnu kasu ili terminal sa oštećenom servisnom plombom radi vještačenja.

(4) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 3. ovog člana snosi obveznik.

(5) Ako se u postupku vještačenja iz stava 3. ovog člana utvrdi da je obveznik preduzimao radnje u cilju izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu iz stava 2. ovog člana, PU donosi rješenje za oduzimanje fiskalne kase ili terminala sa oštećenom servisnom plombom i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(6) Ako ovlašćeni serviser prije početka servisiranja fiskalne kase ili terminala u prodajnom objektu, utvrdi da na fiskalnoj kasi ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, ili da su na fiskalnoj kasi ili terminalu preduzimate radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softversku aplikaciju bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, ili da je izvršio neovlašćene izmjene u softverskoj aplikaciji sa uvjerenjem iz člana 38. ovog zakona, dužan je da o tome sačini zapisnik i odmah telefonom pozove PU i sačeka dolazak ovlašćenog lica PU.

(7) U slučaju iz stava 6. ovog člana, PU rješenjem privremeno oduzima fiskalnu kasu, terminal, nadređeni računar sa softverskom aplikacijom i ostalu dodatnu opremu iz člana 15. ovog zakona radi vještačenja.

(8) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 7. ovog člana snosi obveznik.

(9) Ako se u postupku vještačenja iz stava 7. ovog člana utvrdi da je obveznik preduzimao radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softversku aplikaciju bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, ili da je izvršio neovlašćene izmjene u softverskoj

aplikaciji sa uvjerenjem iz člana 38. ovog zakona, PU donosi rješenje za oduzimanje fiskalne kase, terminala, nadređenog računara sa softverskom aplikacijom i ostale dodatne opreme i rješenjem izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(10) Protiv rješenja PU iz ovog člana obveznik ima pravo žalbe Ministarstvu finansija u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, s tim što izjavljena žalba na rješenje ne odlaže izvršenje rješenja.

Kontrola rada ovlašćenih servisa

Član 87.

(1) Kontrolu rada ovlašćenih servisa vrši PU, na osnovu dokumentacije iz člana 32. stav 1. tačka đ) ovog zakona.

(2) Ako PU u postupku kontrole utvrdi da ovlašćeni proizvođač nije organizovao servisnu mrežu u obimu, kadrovski i tehnički u skladu sa organizacijom servisne mreže iz člana 32. stav 1. tačka đ) ovog zakona, sastavlja o tome zapisnik i dostavlja ga Komisiji.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, Komisija zahtijeva pisano obrazloženje od ovlašćenog proizvođača, poslije čijeg razmatranja može odobriti ovlašćenom proizvođaču da organizuje servisnu mrežu u smanjenom obimu od obima servisne mreže iz člana 32. stav 1. tačka đ) ovog zakona.

(4) Ako Komisija odobri ovlašćenom proizvođaču smanjenje obima servisne mreže iz člana 32. stav 1. tačka đ) ovog zakona, ovlašćeni proizvođač je dužan da organizaciju nove servisne mreže dostavi PU u roku od osam dana nakon prijema odluke Komisije.

Interna kontrola rada ovlašćenih servisa

Član 88.

(1) Ovlašćeni proizvođač dužan je da vrši internu kontrolu rada ovlašćenih servisa koje je ovlastio na osnovu člana 77. stav 3. ovog zakona.

(2) Ako ovlašćeni proizvođač u toku kontrole iz stava 1. ovog člana, utvrdi da ovlašćeni servis ne postupa u skladu sa odredbama ovog zakona, dužan je da ovlašćenom servisu oduzme ovlašćenje iz člana 77. stav 3. ovog zakona, u roku od osam dana nakon utvrđene nepravilnosti.

(3) Ovlašćeni proizvođač je dužan da na zahtjev PU, postupi na način iz stava 2. ovog člana, kada PU u postupku kontrole utvrdi da ovlašćeni servis ne postupa u skladu sa odredbama ovog zakona.

(4) O oduzimanju ovlašćenja iz st. 2. i 3. ovog člana, ovlašćeni proizvođač obavještava Komisiju, PU i obveznika u roku od tri dana nakon oduzimanja ovlašćenja.

(5) Ovlašćeni proizvođač je dužan da u roku od osam dana od dana ukidanja ovlašćenja iz st. 2. i 3. ovog člana, obvezniku obezbijedi drugi ovlašćeni servis.

(6) Ako ovlašćeni proizvođač ne postupi na način iz stava 5. ovog člana, Komisija pokreće postupak za ukidanje registracije proizvođača saglasno članu 50. ovog zakona, o čemu pismeno obavještava ovlašćenog proizvođača.

XI - OVLAŠĆENJA ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH AKATA

Član 89.

(1) Ministar finansija uz pribavljeno mišljenje Komisije donijeće podzakonske akte kojima će bliže urediti materiju sljedećih članova ovog zakona:

a) tehničke i funkcionalne karakteristike fiskalne kase iz člana 14,

b) tehničke i funkcionalne karakteristike terminala iz člana 21,

v) funkcionalne karakteristike softverske aplikacije iz člana 25,

g) sadržaj knjige evidencije registrovanih proizvođača i odobrenja za fiskalne proizvode iz člana 31. stav 3. i člana 43. stav 3,

d) sadržaj formulara za registrovanje proizvođača iz člana 32. stav 1. tačka a),

đ) sadržaj javnog poziva iz člana 32. stav 1,

e) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa fiskalne kase iz člana 34. stav 1. tačka a),

ž) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa terminala iz člana 36. stav 1. tačka a),

z) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa softverske aplikacije iz člana 38. stav 1. tačka a) i

i) sadržaj ugovora između Ministarstva i registrovanog proizvođača iz člana 42.

(2) Ministar finansija uz pribavljeno mišljenje Komisije, bliže će urediti Pravilnikom, sljedeće članove ovog zakona:

a) izgled fiskalnih dokumenata, značenje pojedinih podataka sadržanih u fiskalnim dokumentima i konture fiskalnog loga iz čl. 26, 27, 28, 29. i 30,

b) sadržaj evidencije rješenja o fiskalizaciji iz člana 55. stav 10,

v) sadržaj zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju iz člana 56. stav 2,

g) sadržaj zapisnika o uništavanju fiskalnog modula iz člana 57. stav 8,

d) sadržaj zahtjeva za zamjenu fiskalnog modula iz člana 58. stav 2,

đ) sadržaj zahtjeva za naknadnu fiskalizaciju usljed servisiranja iz člana 59. stav 2,

e) sadržaj zahtjeva za promjenu prodajnog mjesta iz člana 60. stav 1,

- ž) sadržaj zahtjeva za brisanjem obveznika iz registra fiskalizovanih kasa zbog prestanka obavljanja djelatnosti obveznika iz člana 61. stav 3,
- z) sadržaj pisanog fiskalnog računa i način njegovog izdavanja iz člana 65. stav 1,
- i) sadržaj pisanog reklamiranog računa i način njegovog izdavanja iz člana 69. stav 1,
- j) izgled i sadržaj obavještenja iz člana 71,
- k) sadržaj i vođenje knjige dnevnih izvještaja iz člana 74. stav 1,
- l) izgled, sadržaj i način vođenja dosijea i servisne knjižice fiskalne kase iz člana 78. stav 1,
- lj) izgled, sadržaj i način vođenja dosijea i servisne knjižice terminala iz člana 79. stav 1,
- m) izgled, sadržaj i način vođenja dosijea i servisne knjižice softverske aplikacije iz člana 80. stav 1,
- n) sadržaj evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima iz člana 83. st. 1. i 2. i
- nj) način označavanja, izgled i sadržaj oznake PU iz člana 97.

XII - KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji obveznika

Član 90.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice - obveznik, ako:
- a) ne vrši registrovanje svakog pojedinačnog prometa preko fiskalne kase i prenos podataka preko terminala do servera PU, a u slučaju da koristi nadređeni računar, zadavanje komandi fiskalnoj kasi ne vrši pomoću softverske aplikacije (član 5. stav 1.),
  - b) u propisanom roku ne zaključi ugovor o servisiranju sa drugim ovlaštenim servisom (član 50. stav 6.),
  - v) otpočne obavljanje djelatnosti prometa robe, odnosno pružanja usluga, prije nabavke fiskalnog sistema i fiskalizacije fiskalne registar kase, njenog povezivanja sa terminalom i instaliranja na prodajnom mjestu; ili prije fiskalizacije fiskalnog štampača ili fiskalne registar kase - štampača, njegovog povezivanja sa terminalom i nadređenim računarom sa softverskom aplikacijom i instaliranja na prodajnom mjestu; ako nabavi fiskalni sistem bez odobrenja iz člana 31. stav 3. ovog zakona; i ako ne zaključi ugovor sa ovlaštenim servisom o servisiranju i tehničkoj podršci za korišćenje nabavljenog fiskalnog sistema (član 51.),
  - g) u zahtjevu za fiskalizaciju fiskalne kase definiše naziv i adresu prodajnog mjesta, tako da oni ne odgovaraju nazivu i adresi prodajnog mjesta na kome obveznik registruje promet preko fiskalne kase ili nazivu i adresi mjesta na kome je obveznik registrovao svoju djelatnost, isključivo ako obveznik obavlja promet na uobičajenim pokretnim tezgama, preko lica koja dolaze na vrata kupcu ili preko putujućih prodavaca (član 54.),
  - d) rješenje o fiskalizaciji ne čuva uz fiskalnu kasu na koju se odnosi (član 55. stav 9.),
  - đ) prilikom nabavke fiskalnog sistema preko ovlaštenog servisa ne podnese PU zahtjev za inicijalnu fiskalizaciju fiskalne kase; i ako u propisanom roku ne preuzme fiskalizovanu fiskalnu kasu (član 56. st. 2. i 8.),
  - e) fiskalnu kasu prije preuzimanja podataka iz fiskalne memorije neposredno ne isporuči ovlaštenom servisu, navedenom u ugovoru iz člana 51. stav 2. tačka b) ovog zakona (član 57. stav 1.),
  - ž) preko ovlaštenog servisa ne podnese PU zahtjev za zamjenu fiskalnog modula; i ako u propisanom roku ne preuzme fiskalizovanu fiskalnu kasu (član 58. st. 2. i 6.),
  - z) u propisanom roku prije promjene naziva ili adrese prodajnog mjesta preko ovlaštenog servisa ne podnese PU zahtjev za promjenu prodajnog mjesta (član 60. stav 1.),
  - i) preko ovlaštenog servisa ne podnese PU zahtjev za brisanje obveznika iz registra fiskalizovanih kasa zbog prestanka obavljanja djelatnosti (član 61. stav 3.),
  - j) u bazu artikala ne unese jednoznačno i nedvosmisleno identifikovan cjelokupan asortiman artikala sa kojima je zaduženo prodajno mjesto; i ako u bazi artikala svakom artiklu ne dodijeli oznaku poreske stope u skladu sa članom 11. ovog zakona (član 62.),
  - k) klijentu ne izda fiskalni račun odštampan na fiskalnoj kasi preko koje je evidentiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jedne ispravne fiskalne kase na prodajnom mjestu; i ako fiskalni račun ne izda sa svim obaveznim podacima iz člana 26. stav 2. ovog zakona (član 63.),
  - l) klijentu ne izda fiskalni račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u svim slučajevima nepostojanja bar jedne ispravne fiskalne kase na prodajnom mjestu; ako najmanje tri godine na prodajnom mjestu ne čuva drugi primjerak pisanog fiskalnog računa; i ako svaki pojedinačni ostvareni evidentirani promet iz pisanih fiskalnih računa, naknadno ne registruje i ne odštampa odgovarajuće štampane fiskalne račune na fiskalnoj kasi u najkraćem mogućem vremenu (član 65.),
  - lj) klijentu izda reklamirani račun iako se kupljena roba ne reklamira ili ne vraća ili se na drugi način ne vrši reklamacija robe prije izdavanja fiskalnog računa; ako klijentu ne izda reklamirani račun odštampan na fiskalnoj kasi preko koje je reklamiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jedne ispravne fiskalne kase na prodajnom mjestu; i ako reklamirani račun ne izda sa svim obaveznim podacima iz člana 27. stav 2. ovog zakona (član 67.),
  - m) klijentu ne izda reklamirani račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u svim slučajevima nepostojanja bar jedne ispravne fiskalne kase na prodajnom mjestu; ako najmanje tri godine na prodajnom mjestu ne čuva drugi primjerak pisanog reklamiranog računa; i ako svaki pojedinačni ostvareni reklamirani promet iz pisanih reklamiranih računa, naknadno ne registruje i ne odštampa odgovarajuće štampane reklamirane

račune na fiskalnoj kasi u najkraćem mogućem vremenu (član 69.),

n) na vidnom mjestu na prodajnom mjestu ne istakne obavještenje o obavezi izdavanja štampanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane obveznika, o obavezi uzimanja štampanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane klijenta, o pravu klijenta da kupljenu robu, odnosno izvršene usluge ne plati obvezniku ako mu obveznik ne izda štampani ili pisani fiskalni račun i o pravu klijenta da reklamiranu robu uzme natrag poslije isplate klijentu ako mu obveznik ne izda štampani ili pisani reklamirani račun (član 71.),

nj) klijentu koji plaćanje vrši na osnovu fakture, u fakturu ne unese redni broj fiskalnog računa na osnovu koga je registrovan promet u fiskalnoj kasi i na prodajnom mjestu ne drži kopije izdatih faktura; i ako ostvaren evidentiran promet i ostvaren reklamiran promet preko fiskalne kase za koji se plaćanje vrši na osnovu fakture, ne iskazuje u knjizi dnevnog izvještaja (član 72.),

o) najmanje tri godine ne čuva odštampanu kontrolnu traku; ako štampanje fiskalnih dokumenata na papirnoj traci za isječke i na kontrolnoj papirnoj traci vrši na papiru čiji kvalitet ne obezbeđuje čitanje podataka iz fiskalnih dokumenata u propisanom roku; i ako za štampanje fiskalnih dokumenata ne koristi papir čiji je kvalitet bolji ili jednak minimalnom kvalitetu papira (član 73. st. 1, 3. i 5.),

p) ne vodi po jednu knjigu dnevnih izvještaja za svaku fiskalnu kasu u svakoj kalendarskoj godini; najmanje tri godine na prodajnom mjestu ne čuva knjigu dnevnih izvještaja i isječke fiskalnih dokumenata odložene u njoj; ako ne formira i ne odštampa dnevni izvještaj na kraju rada, jednom dnevno; ako svaki odštampani isječek dnevnog izvještaja ne registruje i ne odloži u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom; ako ne formira i ne odštampa periodični izvještaj na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreskog perioda; i ako svaki odštampani isječek periodičnog izvještaja ne registruje i ne odloži u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom (član 74.),

r) pismeno ne obavijesti PU o prestanku registrovanja prometa preko fiskalne kase, u roku od tri dana od dana krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl.); ako zapisnik nadležnog organa, odnosno organizacije, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana prijema zapisnika; ako u slučaju krađe fiskalne kase, u roku od osam dana od dana krađe ne otpočne registrovanje prometa preko nove fiskalne kase i prenos podataka pomoću terminala; i ako u slučaju oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile, u roku od osam dana od dana nastavka obavljanja djelatnosti poslije više sile, ne otpočne registrovanje prometa preko nove fiskalne kase i prenos podataka pomoću terminala (član 75. st. 1, 2, 6. i 7.),

s) ne zaključi ugovor sa telekomunikacionim operaterom koji obezbeđuje GPRS mrežu za prenos podataka između terminala i servera PU; ako ispravan terminal ne drži stalno priključen na ispravnu fiskalnu kasu preko prvog porta terminala i odgovarajućeg porta fiskalne kase; i ako ne obezbijedi očitavanje podataka iz fiskalne kase pomoću terminala i prenos očitanih podataka ka serveru PU, saglasno uputstvu ovlašćenog proizvođača, a na osnovu komandi koje zadaje server PU (član 76.),

t) preduzima radnje na neispravnom fiskalnom proizvodu i odmah, a najkasnije u roku od 24 časa, ne obavijesti ovlašćeni servis (član 77. stav 8.),

ć) servisnu knjižicu fiskalne kase ne čuva uz fiskalnu kasu na koju se odnosi; i ako ne instalira novi fiskalni sistem, ako na prodajnom mjestu nema drugi ispravan fiskalni sistem i ako zbog neispravnosti fiskalnog sistema nije registrovao promet preko fiskalne kase duže od 15 radnih dana ukupno u toku kalendarske godine (član 78. st. 2. i 8.),

u) servisnu knjižicu terminala ne čuva uz terminal na koji se odnosi (član 79. stav 2.),

f) servisnu knjižicu softverske aplikacije ne čuva uz nadređeni računar sa softverskom aplikacijom na koju se odnosi (član 80. stav 2.),

h) jednom godišnje ne obavi tehnički pregled fiskalnog sistema (član 81. stav 1.),

c) na zahtjev ovlašćenog lica PU ne odštampa bazu artikala, presjek stanja i periodični izvještaj za određeni period; ako ne učini dostupnim na zahtjev PU druge podatke, koji nisu definisani u fiskalnim dokumentima (vođenje zaliha robe, robno-materijalno i finansijsko knjigovodstvo i dr.), a čije vođenje i čuvanje omogućava softver fiskalne kase, odnosno softverska aplikacija za nadređeni računar preko koga se zadaju komande fiskalnoj kasi preko porta fiskalne kase; ako sakrije, otuđi, uništi ili učini neupotrebljivom fiskalnu kasu preko koje je registrovao promet, zbog čega nije moguće izvršiti poresku kontrolu; ako drži nefiskalnu registar kasu ili nefiskalizovanu fiskalnu registar kasu; ako vrši registrovanje prometa korišćenjem softverske aplikacije bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, na nadređenom računaru preko koga se zadaju komande nefiskalnom štampaču, nefiskalnoj registar kasi - štampaču, nefiskalizovanom fiskalnom štampaču ili nefiskalizovanoj fiskalnoj registar kasi - štampaču; ako vrši registrovanje prometa korišćenjem softverske aplikacije bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, na nadređenom računaru preko koga se zadaju komande fiskalnoj kasi preko porta fiskalne kase; ako preko fiskalizovane fiskalne kase izdaje isječke papirne trake koji imaju izgled fiskalnog računa, a ti isječki ne sadrže sve propisane elemente, odnosno sadrže pogrešno unijete elemente iz člana 26. stav 2. ovog zakona; ako preko fiskalizovane fiskalne kase izdaje isječke papirne trake koji imaju izgled reklamiranog računa, a ti isječki ne sadrže sve propisane elemente, odnosno sadrže pogrešno unijete elemente iz člana 27. stav 2. ovog zakona; ako sakrije, ošteti, uništi ili učini neupotrebljivom kontrolnu traku fiskalne kase na kojoj su zabilježeni podaci o registrovanju prometa u okviru obavljanja djelatnosti za koju je zakonom propisano registrovanje prometa preko fiskalne kase, prije isteka zakonskog roka za njeno čuvanje; ako vrši resete fiskalne kase iz člana 82. stav 4. ovog zakona, na fiskalnoj kasi preko koje se vrši registrovanje prometa; ako na fiskalnoj kasi ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, odnosno ako su na fiskalnoj kasi ili terminalu preduzimate radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili

ostvarenom reklamiranom prometu; na fiskalnoj kasi ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, ili ako su na fiskalnoj kasi ili terminalu preduzimate radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, ili ako obveznik koristi softversku aplikaciju bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, ili ako je izvršio neovlašćene izmjene u softverskoj aplikaciji sa uvjerenjem iz člana 38. ovog zakona; ako programska i fiskalna plomba fiskalne kase ne sadrže sve vrste zaštite; ako onemogućiti prenos podataka iz fiskalne kase pomoću terminala, a fiskalna kasa i terminal su bili ispravni; i ako podaci iz dnevnog izvještaja za konkretan dan odštampani iz baze podataka PU formirani na osnovu prenesenih podataka putem terminala, se ne slažu sa podacima iz dnevnog izvještaja za isti dan, uloženo u knjigu dnevnog izvještaja, ili za konkretan dan u knjizi nije evidentiran dnevni izvještaj ili se dnevni izvještaj ne nalazi na kontrolnoj traci fiskalne kase (član 85. st. 2, 4, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27, 28. i 29.),

č) na zahtjev ovlaštenog lica tržišne inspekcije, ne odštampa bazu unijetih artikala (član 85. stav 3.),

dž) na fiskalnoj kasi ili terminalu preduzima radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu; ako na fiskalnoj kasi ili terminalu preduzima radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, ili koristi softversku aplikaciju bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, ili vrši neovlašćene izmjene u softverskoj aplikaciji sa uvjerenjem iz člana 38. ovog zakona (član 86. st. 5. i 9.).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 3.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

Prekršaji proizvođača fiskalnog proizvoda

Član 91.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice - proizvođač, odnosno ovlašćeni proizvođač, ako:

a) stavi u promet fiskalni sistem bez odobrenja za taj tip fiskalnog sistema (član 31. stav 1.),

b) u slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika tipa fiskalne kase za koji je izdato uvjerenje, ne pribavi od Komisije novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog tipa fiskalne kase prije stavljanja u promet tog tipa fiskalne kase (član 35. stav 4.),

v) u slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika tipa terminala za koji je izdato uvjerenje, ne pribavi od Komisije novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog tipa terminala prije stavljanja u promet tog tipa terminala (član 37. stav 4.),

g) u slučaju izmjene funkcionalnih karakteristika tipa softverske aplikacije za koji je izdato uvjerenje, ne pribavi od Komisije novo uvjerenje o ispunjenosti funkcionalnih karakteristika tog tipa softverske aplikacije prije stavljanja u promet tog tipa softverske aplikacije (član 39. stav 4.),

d) prije stavljanja fiskalnog sistema u promet ne zaključi ugovor o međusobnim pravima i obavezama sa Ministarstvom kojim se garantuje ispunjenje uslova iz ovog zakona (član 42.),

đ) prije početka stavljanja u promet tipa fiskalnog sistema za koji je dobio odobrenje iz člana 31. stav 1. ovog zakona, ne podnese PU zahtjev za dodelu serije IBFK; ako na vidljiv način i trajno ne obilježi na gornjoj stranici svake proizvedene fiskalne kase IBFK; ako ne upiše odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju; ili ako jedan dodijeljeni IBFK trajno obilježi na drugoj fiskalnoj kasi i upiše odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju druge kase (član 52.),

e) na svaku fiskalnu kasu ne stavi proizvođačku plombu u toku proizvodnje ili je skine do početka fiskalizacije; ako uz zahtjev za dodjelu IBFK, ne dostavi PU izgled proizvođačke plombe i servisnih plombi ovlašćenih servisa kojima je do podnošenja zahtjeva dato ovlašćenje za servisiranje fiskalnih proizvoda i ako u slučaju dodjele novog ovlašćenja ovlašćenom servisu, izgled servisne plombe tog servisa ne dostavi PU, u propisanom roku (član 53.),

ž) prije početka fiskalizacije ne obezbijedi da u fiskalnoj memoriji bude upisan IBFM (član 55. stav 2.),

z) fiskalnu kasu prije njene inicijalne fiskalizacije neposredno ne isporuči ovlašćenom servisu, navedenom u ugovoru iz člana 51. stav 2. tačka b) ovog zakona (56. stav 3.),

i) u korisničkom uputstvu fiskalne kase ne odredi minimalni kvalitet papira (član 73. stav 4.),

j) pisano ne obavijesti PU o nemogućnosti isporuke nefiskalizovane fiskalne kase ovlašćenom servisu, u roku od tri dana od dana krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl.); i ako zapisnik nadležnog organa, odnosno organizacije, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana prijema zapisnika (član 75. st. 15. i 16.),

k) ne ovlasti servis za zaključivanje ugovora sa obveznikom o servisiranju fiskalnih proizvoda i pružanju tehničke podrške obvezniku za korišćenje fiskalnog proizvoda (član 77. stav 3.),

l) ne vodi evidenciju o ovlašćenim servisima; ako podatke iz evidencije o ovlašćenim servisima i ovlašćenim serviserima, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana izdavanja ovlašćenja ovlašćenom servisu, odnosno ovlašćenom serviseru; ako ne ovlasti drugi servis ili ne zahtijeva od Komisije izdavanje odobrenja za smanjenje obima servisne mreže u slučaju prestanka rada ovlašćenog servisa prije isteka roka od dvije godine od dana potpisivanja ugovora iz člana 42. ovog zakona; i ako pismeno ne obavijesti PU i obveznika o davanju ovlašćenja novom servisu, u roku od tri dana od davanja tog ovlašćenja (član 83. st. 1, 3, 4. i 5.),

lj) određeni tip fiskalnog proizvoda ne odgovara karakteristikama iz člana 34. stav 1. tačka v), člana 36. stav 1. tačka v) ili člana 38. stav 1. tačka v) ovog zakona, ili ako određeni tip fiskalnog proizvoda sadrži skrivene funkcije suprotno pismenim izjavama iz člana 34. stav 1. tačka g), člana 36. stav 1. tačka g) ili člana 38. stav 1. tačka g) ovog zakona, ili ako određeni tip fiskalnog proizvoda nije tehnički i funkcionalno identičan uzorku tipa fiskalnog proizvoda za koji je izdato uvjerenje iz čl. 34, 36. ili 38. ovog zakona, suprotno pismenim izjavama iz člana 40. stav 1. t. b), g) ili đ); ako utvrđene nedostatke ne otkloni kod svih proizvedenih fiskalnih proizvoda tog tipa, kod kojih se utvrdi postojanje nedostataka, ili obvezniku, o svom trošku, ne zamijeni fiskalni proizvod sa nedostatkom novim fiskalnim proizvodom odgovarajućeg i odobrenog tipa, u propisanom roku; ako o utvrđenim nedostacima na određenom tipu fiskalnog proizvoda, u propisanom roku, pismeno ne obavijesti sve svoje ovlašćene servisere naloži im da, u propisanom roku sačine spisak fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena zamjena novim fiskalnim proizvodom i o tome u istom roku dostave spisak ovlašćenom proizvođaču; i ako u propisanom roku ne sačini izvještaj o izvršenju ovog naloga sa spiskom fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena zamjena novim fiskalnim proizvodom, i isti ne dostavi PU (član 84. st. 2, 4. i 5.),

m) ne sačini posebno uputstvo za potrebe kontrole registrovanja prometa preko fiskalne kase, o načinu korišćenja fiskalne kase, softvera fiskalne kase i svim njegovim mogućnostima, odnosno softverske aplikacije na nadređenom računaru povezanim sa fiskalnom kasom i svim njenim mogućnostima, i ne dostavi ga u propisanom roku PU; i ako ne sačini novo uputstvo o načinu korišćenja fiskalne kase, softvera fiskalne kase i svim njegovim mogućnostima, odnosno softverske aplikacije na nadređenom računaru povezanim sa fiskalnom kasom i svim njenim mogućnostima, i ne dostavi ga u propisanom roku PU u slučaju izmjene i dopune softvera fiskalne kase, odnosno softverske aplikacije na nadređenom računaru koji zadaje komande fiskalnoj kasi preko porta fiskalne kase (član 85. st. 5. i 6.),

n) organizaciju nove servisne mreže ne dostavi u propisanom roku PU (član 87. stav 4.),

nj) ne vrši internu kontrolu rada ovlašćenih servisa koje je ovlastio na osnovu člana 77. stav 3. ovog zakona; ako u propisanom roku ovlašćenom servisu ne oduzme ovlašćenje iz člana 77. stav 3. ovog zakona, ako utvrdi da ovlašćeni servis ne postupa u skladu sa odredbama ovog zakona; ako na zahtjev PU, u propisanom roku ovlašćenom servisu ne oduzme ovlašćenje iz člana 77. stav 3. ovog zakona, kada PU u postupku kontrole utvrdi da ovlašćeni servis ne postupa u skladu sa odredbama ovog zakona; ako o oduzimanju ovlašćenja u propisanom roku ne obavijesti Komisiju, PU i obveznika; i ako u propisanom roku obvezniku ne obezbijedi drugi ovlašćeni servis (član 88.).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniče se odgovorno lice u pravnom licu - proizvođaču novčanom kaznom u iznosu od 250 KM do 2.500 KM.

Prekršaji ovlašćenog servisa

Član 92.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 15.000 KM kazniče se za prekršaj pravno lice - ovlašćeni servis, ako:

a) vrši fiskalizaciju bez prisustva ovlašćenog lica PU; ako ne upiše u fiskalnu memoriju u postupku fiskalizacije IBO i vremenske odrednice kraja fiskalizacije, ukoliko već nisu upisane; ako vrši promjenu IBFM, IBO i vremenske odrednice kraja fiskalizacije; ako ne upiše naziv i adresu prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu fiskalne kase; i ako na fiskalnu kasu ne stavi svoju servisnu plombu po izvršenoj fiskalizaciji (član 55. st. 1, 3,4,6. i 7.),

b) u propisanom roku ne obavijesti PU o isporuci fiskalne kase; i ako u propisanom roku pismeno ne obavijesti obveznika o datumu inicijalne fiskalizacije (član 56. st. 4. i 5.);

v) skida fiskalni modul i preuzima sve podatke iz fiskalne memorije fiskalne kase bez prisustva ovlašćenog lica PU; ako fiskalni modul ne čuva na pisani zahtjev PU u slučaju potrebe za vještačenjem; i ako fiskalni modul uništava bez prisustva komisije za uništavanje fiskalnog modula (član 57. st. 2, 3, 5. i 7),

g) u propisanom roku pismeno ne obavijesti obveznika o datumu preuzimanja podataka iz fiskalne memorije i zamjene fiskalnog modula (član 58. stav 3.),

d) ne podnese PU zahtjev za naknadnom fiskalizacijom usljed servisiranja ako u postupku servisiranja fiskalne kase utvrdi da se mora izvršiti uklanjanje programske plombe ili fiskalne plombe (član 59. stav 2.),

đ) ne upiše naziv i adresu novog prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu, prije početka registrovanja prometa na novom prodajnom mjestu (član 60. stav 2.),

e) u propisanom roku pismeno ne obavijesti obveznika o datumu preuzimanja podataka iz fiskalne memorije (član 61. stav 4.),

ž) odvojeno ne čuva dosije konkretne fiskalne kase, za koju je PU donijela rješenje o brisanju iz registra fiskalizovanih kasa i ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradene, odnosno oštećene ili uništene fiskalne kase usljed više sile; ako pismeno ne obavijesti PU o nemogućnosti servisiranja i vraćanja fiskalne kase obvezniku, u roku od tri dana od dana krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl.); ako zapisnik nadležnog organa, odnosno organizacije, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana prijema zapisnika; i ako odvojeno ne čuva dosije konkretne fiskalne kase, za koju je PU donijela rješenje o brisanju iz registra fiskalizovanih kasa i ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradene, odnosno oštećene ili uništene fiskalne kase usljed više sile (član 75. st. 5, 8, 9. i 12.),

z) servisiranje fiskalnog proizvoda ne vrši na zahtjev obveznika; servisiranje fiskalnog proizvoda ne vrši na prodajnom mjestu ili u ovlašćenom servisu; ako pismeno ne obavijesti PU o svim slučajevima neosnovanog

prijavljivanja neispravnosti fiskalnog proizvoda; i ako servisiranje fiskalnog proizvoda ne izvrši u propisanom roku (član 77. st. 4, 6, 9. i 10.),

i) ne formira i ne čuva dosije fiskalne kase i ne izda servisnu knjižicu fiskalne kase za svaku fiskalnu kasu koju servisira prema ugovoru iz člana 52. stav 2. tačka b) ovog zakona; ako u dosije fiskalne kase i u servisnu knjižicu fiskalne kase ne upiše propisane podatke o servisiranju fiskalne kase; ako prilikom servisiranja fiskalne kase, u fiskalnu memoriju ne upiše vrstu servisiranja i vremenske odrednice početka i kraja servisiranja fiskalne kase; ako servisiranje fiskalne kase na prodajnom mjestu vrši u slučaju kada skida programsku ili fiskalnu plombu; i ako poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na fiskalnoj kasi, ne stavi novu servisnu plombu na fiskalnu kasu i u servisnu knjižicu fiskalne kase ne upiše kod te nove servisne plombe (član 78. st. 1, 3, 4, 6. i 7.),

j) ne formira i ne čuva dosije terminala i ne izda servisnu knjižicu terminala za svaki terminal koji servisira prema ugovoru iz člana 52. stav 2. tačka b) ovog zakona; ako u dosije terminala i u servisnu knjižicu terminala ne upiše propisane podatke o servisiranju terminala; ako servisiranje terminala na prodajnom mjestu vrši u slučaju kada skida programsku plombu; i ako poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na terminalu, ne stavi novu servisnu plombu na terminal i u servisnu knjižicu terminala ne upiše kod te nove servisne plombe (član 79. st. 1, 3, 5. i 6.),

k) ne formira i ne čuva dosije softverske aplikacije i ne izda servisnu knjižicu softverske aplikacije za svaku softversku aplikaciju koji servisira prema ugovoru iz člana 52. stav 2. tačka b) ovog zakona; i ako u dosije softverske aplikacije i u servisnu knjižicu softverske aplikacije ne upiše propisane podatke o servisiranju softverske aplikacije (član 80. st. 1. i 3.),

l) ne izvrši tehnički pregled fiskalnog sistema na propisan način (član 81. stav 3.),

lj) ne vodi evidenciju o ovlaštenim serviserima (član 83. stav 2.),

m) u propisanom roku, ne sačini spisak fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njihova zamjena novim fiskalnim proizvodom, odnosno isti ne dostavi ovlaštenom proizvođaču (član 84. stav 4.),

n) prije početka servisiranja ne utvrdi da li na fiskalnoj kasi i terminalu postoji servisna plomba koja odgovara kodu upisanom u servisnoj knjižici, odnosno da servisna plomba nije oštećena, kao i da, ako obveznik koristi softversku aplikaciju koja omogućava zadavanje komandi fiskalnoj kasi preko nadređenog računara, ne utvrdi da li softverska aplikacija ima uvjerenje iz člana 38. ovog zakona; ako prije početka servisiranja fiskalne kase ili terminala u servisu, utvrdi da na fiskalnoj kasi ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, odnosno da su na fiskalnoj kasi i terminalu preduzimane radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, a ne sačini zapisnik i isti u propisanom roku ne dostavi PU, a fiskalnu kasu ili terminal sa oštećenom servisnom plombom ne zadrži u servisu; i ako prije početka servisiranja fiskalne kase ili terminala u prodajnom objektu, utvrdi da na fiskalnoj kasi ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, ili da su na fiskalnoj kasi ili terminalu preduzimane radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softversku aplikaciju bez uvjerenja iz člana 38. ovog zakona, ili da je izvršio neovlaštene izmjene u softverskoj aplikaciji sa uvjerenjem iz člana 38. ovog zakona, a ne sačini zapisnik i odmah telefonom ne pozove PU i ne sačeka dolazak ovlaštenog lica PU (član 86. st. 1, 2. i 6.).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se odgovorno lice u pravnom licu - ovlaštenom servisu novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se preduzetnik - ovlašćeni servis novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 10.000 KM.

Prekršaji ovlaštenog distributera

Član 93.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice - ovlašćeni distributer, ako:

a) fiskalnu kasu prije njene inicijalne fiskalizacije neposredno ne isporuči ovlaštenom servisu, navedenom u ugovoru iz člana 51. stav 2. tačka b) ovog zakona (član 56. stav 3.) I

b) pisano ne obavijesti PU o nemogućnosti isporuke nefiskalizovane fiskalne kase ovlaštenom servisu, u roku od tri dana od dana krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalne kase usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl.): i ako zapisnik nadležnog organa, odnosno organizacije, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana prijema zapisnika (član 75. st. 13. i 14.).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu - ovlaštenom distributeru novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik - ovlašćeni distributer novčanom kaznom u iznosu od 250 KM do 2.500 KM.

Prekršajni postupak

Član 94.

Prekršajni postupak zbog prekršaja iz člana 85. st. 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27, 28. i 29, člana 86. st. 5. i 9, člana 90. stav 1. t. a) do c) i dž) i st. 2. i 3, člana 91. stav 1. t. đ), e), ž), z), j), l), m), n) i nj) i stav 2, čl. 92. i 93. ovog zakona, pokreće ovlašteno lice PU.

Član 95.

Prekršajni postupak zbog prekršaja iz člana 90. stav 1. tačka č), člana 91. stav 1. t. a), b), v), g), d), i), k) i lj) i stav 2, pokreće ovlašteno lice tržišne inspekcije.

Prekršaj klijenta

Član 96.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 50 KM kazniče se za prekršaj klijent, ako:
- a) ne uzme i ne sačuva štampani ili pisani fiskalni račun u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i ne pokaže ga ovlaštenom licu tržišne inspekcije, koji obavlja poslove kontrole, na njegov usmeni zahtjev (član 66.),
  - b) ne uzme i ne sačuva štampani ili pisani reklamirani račun u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i ne pokaže ga ovlaštenom licu tržišne inspekcije, koji obavlja poslove kontrole, na njegov usmeni zahtjev (član 70.).
- (2) Ovlašteno lice tržišne inspekcije za navedene prekršaje klijentu izdaje prekršajni nalog.

Mjera zabrane obavljanja djelatnosti

Član 97.

Objekat poreskog obveznika kome je izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti propisana ovim zakonom (član 85. st. 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27, 28. i 29. i član 86. st. 5. i 9.) se ovjerava pečatom PU i vidno se označava oznakom PU.

XIII - NADZOR

Član 98.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše Ministarstvo trgovine i turizma Republike Srpske, Ministarstvo finansija sa Poreskom upravom Republike Srpske i Republička uprava za inspeksijske poslove.

XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Dinamika

Član 99.

PU posebnim aktom propisuje dinamiku sprovođenja zakona n na osnovu toga obavještava svaku izabranu grupu obveznika o planiranom postupku kontrole najmanje 30 dana prije početka postupka kontrole za tu grupu obveznika.

Član 100.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a sve odredbe ovog zakona koje se odnose na postupak kontrole obveznika (čl. 85, 86. i 90.) će se primjenjivati od 1. januara 2008. godine.

Broj: 01-1274/07

17. jula 2007. godine, Banja Luka

Predsjednik Narodne skupštine, mr Igor Radojičić, s.r.